

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ภาคผนวก

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. นายทวีป ปัญญาอินทร์
ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเวียงสา
จังหวัดน่าน
2. นายวรารุติ สุริยะป้อ
อาจารย์ 3 ระดับ 8 โรงเรียนวัดห้วยแก้ว กิ่งอำเภอแม่อน
จังหวัดเชียงใหม่
3. นางสาวสุกกานต์ เชื้อนแก้ว
อาจารย์ 2 ระดับ 6 โรงเรียนบ้านบ่อหอย อำเภอเวียงสา
จังหวัดน่าน

ภาคผนวก ข

แผนการสอนการพูดเล่าเรื่องโดยใช้การสร้างผังมโนภาพในการพูด

แผนการสอนที่ 1

วิชา ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง ความหมายและประโยชน์ของผังมโนภาพ

เวลา 3 คาบ

สาระสำคัญ

ผังมโนภาพคือ แผนผังหรือแผนที่ความคิดที่เห็นเป็นภาพขึ้นในใจแสดงออกโดยการเขียนคำเชื่อม ต่อโยงของคำ ข้อความ ภาพ สัญลักษณ์และสีในลักษณะโครงสร้างที่แผ่กระจายจากจุดศูนย์กลาง มีประโยชน์คือ ใช้ในการวางแผน เตรียมการพูด ช่วยการตัดสินใจ ช่วยจำลำดับความคิด นำเสนอผลงาน แก้ปัญหา และเขียนหนังสือ เป็นต้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถบอกความหมายของผังมโนภาพได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถบอกประโยชน์ของผังมโนภาพได้ถูกต้อง
3. นักเรียนสามารถตอบคำถามเกี่ยวกับความหมายและประโยชน์ของผังมโนภาพโดยการตอบปากเปล่าได้

การตอบปากเปล่าได้

4. นักเรียนสามารถเขียนสรุปความหมายและประโยชน์ของผังมโนภาพได้ถูกต้อง

เนื้อหา

1. ความหมายผังมโนภาพ
2. ประโยชน์ของผังมโนภาพ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ให้นักเรียนทุกคนหลับตา แล้วครูถามนักเรียนว่านักเรียนมองเห็นอะไรหรือไม่
2. ให้นักเรียนทุกคนลืมตา แล้วครูถามว่า
 - นักเรียนมองเห็นอะไรบ้าง
 - เมื่อเปรียบเทียบระหว่างการหลับตากับการลืมตาแตกต่างกันอย่างไร
3. ให้นักเรียนทุกคนหลับตาแล้วให้นักถึงภาพเมื่อครูกล่าวคำต่อไปนี้ ลิ่นจี่ รดยนต์

คิดสอ สมุด กระดาษปติ

4. ครูถามนักเรียนว่า นักเรียนเห็นเป็นภาพต่าง ๆ ตามที่ครูกล่าวถึงหรือไม่
5. ให้นักเรียนส่งตัวแทนออกมาเขียนคำที่ครูกล่าวไปแล้วบนกระดานดำ

ขั้นสอน

1. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
2. ครูถามนักเรียนว่า มโน หมายถึงอะไร ภาพหมายถึงอะไร ครูอธิบายเพิ่มเติมเพื่อให้

ได้ข้อสรุปของคำว่า มโนภาพ

4. ครูถามนักเรียนว่า ลิ่นจี่ที่นักเรียนเห็นเป็นภาพทางความคิดนั้นมีสีอะไร และมีลักษณะอย่างไร อยู่ที่ไหน พร้อมกับให้นักเรียนวาดรูป เสร็จแล้วให้นักเรียนนำภาพวาดมาอธิบาย ลักษณะลิ่นจี่ของตนเองให้เพื่อนฟัง

5. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อสรุปว่า แม้จะใช้คำเดียวกันแต่บางคนอาจคิดถึงบางสิ่งๆที่เหมือนกันหรือแตกต่างกันก็ได้ ซึ่งภาพที่เกิดขึ้นในใจเมื่อเราได้ยินคำต่าง ๆ ที่ครูกล่าวนั้นคือ มโนภาพของเรานั้นเอง

6. ให้นักเรียนหลับตาอีกครั้ง แล้วนึกถึงภาพในใจเมื่อครูกล่าวคำต่อไปนี้ รดติคหล่ม ฝนตก คนกำลังวิ่ง เด็กนั่งร้องไห้ แล้วครูถามนักเรียนว่า นักเรียนเห็นภาพตามคำที่ครูกล่าวหรือไม่ หลังจากตอบคำถามแล้วให้นักเรียนส่งตัวแทนออกมาเขียนคำเหล่านั้นไว้บนกระดานดำอีกด้านหนึ่ง

7. ให้นักเรียนเปรียบเทียบคำบนกระดานคำว่าทั้ง 2 รายการคือ ถิ่นจี่ รดยนต์ ดินสอ สมุด ทะล่ำปถี่ กับรดติคหล่ม ฝนตก คนกำลังวิ่ง เด็กนั่งร้องไห้ คำทั้ง 2 รายการนี้แตกต่างกันอย่างไร โดยครูใช้คำถามดังนี้

- คำทั้งสองรายการนี้แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
- เมื่อนึกถึงภาพรถยนต์กับรดติคหล่ม แตกต่างกันอย่างไร

8. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปว่า รายการแรกเป็นวัตถุหรือสิ่งของ รายการที่สองเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน หรือเหตุการณ์ ดังนั้นสิ่งที่นักเรียนนึกคิดเห็นเป็นภาพในใจซึ่งก็คือ มโนภาพ จึงเป็นไปได้ทั้งสิ่งของหรือวัตถุและเหตุการณ์ต่าง ๆ

9. ครูกล่าวคำว่า รดยนต์ แล้วถามนักเรียนว่านักเรียนคิดถึงอะไรบ้าง แล้วครูเขียนคำตอบลงบนกระดานคำ และถามนักเรียนว่า

- จากคำตอบของนักเรียนเหมือนกันหรือไม่
- ถ้าจะให้นักเรียนออกมาพูดหน้าชั้นเกี่ยวกับเรื่อง รดยนต์นี้ นักเรียนจะมีวิธีการจัดบันทึกลำดับความสำคัญของเรื่องที่จะพูดอย่างไร
- ถ้าจะจัดคำตอบบนกระดานเหล่านี้ให้เป็นหมวดหมู่ เป็นประเภทนักเรียนจะทำอย่างไรได้บ้าง

10. ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นและจัดหมวดหมู่คำตอบ แล้วนำไปสร้างเป็นผังมโนภาพบนกระดานคำ โดยครูคอยให้คำแนะนำช่วยเหลือ

11. ครูนำผังมโนภาพรถยนต์ที่ทำได้สำเร็จรูป ติดบนกระดาน พร้อมกับอธิบายให้นักเรียนฟังว่า “ลักษณะของการบันทึกความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง การจัดลำดับความคิด ความสำคัญของเรื่อง และความสัมพันธ์ เพื่อช่วยความจำและการลำดับข้อมูลในการนำเสนอให้ผู้อื่นเข้าใจนั้นสามารถเขียนความเข้าใจของเราออกมาโดยใช้ผังมโนภาพกำหนดหัวเรื่องหลักที่สำคัญไว้ตรงกลาง แล้วโยงเส้นแผ่กระจายออกจากศูนย์กลางไปยังหัวเรื่องรองแล้วแตกสาขาออกเพื่อลงรายละเอียด”

12. ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ ความหมายและประโยชน์ของผังมโนภาพ หลังจากศึกษาใบความรู้แล้วให้ช่วยกันตอบคำถามพร้อมกันทั้งชั้น โดยครูใช้คำถามดังนี้

- ผังมโนภาพ หมายถึงอะไร

- ผังมโนภาพมีลักษณะอย่างไร
- ผังมโนภาพมีประโยชน์ต่อตัวนักเรียนอย่างไรบ้าง
- ทำไมนักเรียนจึงคิดว่าผังมโนภาพมีประโยชน์ในด้านนั้น ผังมีลักษณะเด่นหรือว่ามีข้อดีอย่างไร

ขั้นสรุป

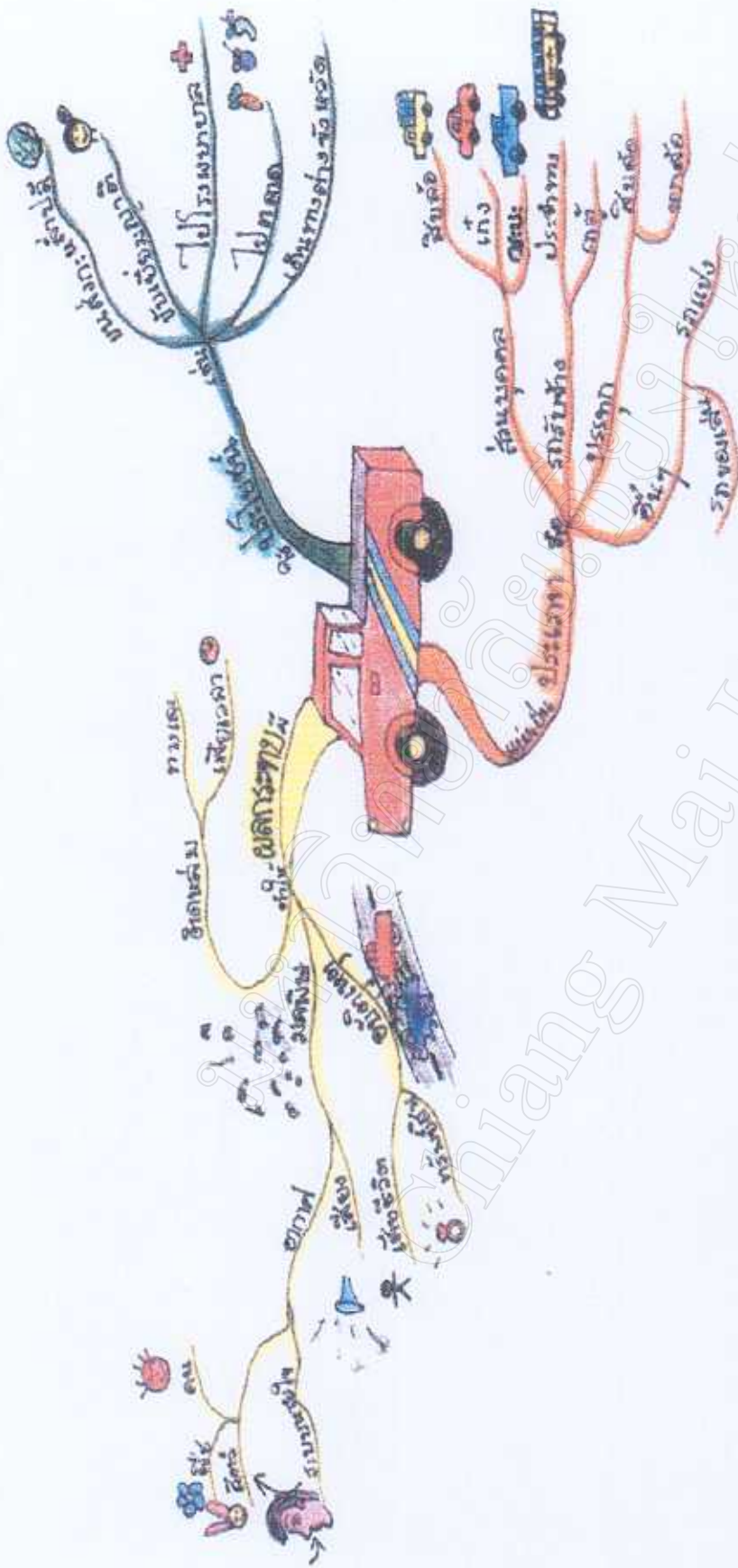
1. ครูนำผังมโนภาพเรื่อง ความหมายและประโยชน์ของผังมโนภาพ มาให้นักเรียนดู พร้อมกับอ่านความสัมพันธ์ของผัง
2. ให้นักเรียนทำใบงานเรื่อง ความหมายและประโยชน์ของผังมโนภาพและเก็บในแฟ้มสะสมผลงานของนักเรียนหลังจากที่ครูตรวจผลงาน

สื่อการเรียนการสอน

1. คำที่ใช้กล่าวเพื่อให้นักเรียนเกิดมโนภาพ
2. ผังมโนภาพเรื่อง รถยนต์
3. ใบความรู้ ความหมาย และประโยชน์ของผังมโนภาพ
4. ผังมโนภาพเรื่อง ความหมายและประโยชน์ของผังมโนภาพ
5. ใบงา
6. บัตรเฉลยคำตอบ

การวัดผลประเมินผล

1. สังเกต
 - การตอบคำถาม
 - ความสนใจ
 - การอภิปราย
2. ตรวจใบงาน

ตัวอย่างผังมโนภาพเรื่อง รอยนาค

ใบความรู้

ความหมายและประโยชน์ของผังมโนภาพ

ความหมายผังมโนภาพ

ผังมโนภาพ หมายถึง แผนผังหรือแผนที่ความคิด (Mind Map) ที่เห็นเป็นภาพขึ้นในใจ แสดงออกโดยการเขียนคำเชื่อม ต่อโยงของคำ ข้อความ ภาพสัญลักษณ์และสีในลักษณะของโครงสร้างที่สัมพันธ์กัน โดยเขียนหัวเรื่องหลักไว้ตรงกลางแล้วโยงเส้นแผ่กระจายจากจุดศูนย์กลางไปยังหัวเรื่องรองแล้วแตกสาขาออกเพื่อลงรายละเอียด

ประโยชน์ของผังมโนภาพ (Mind Map)

เราสามารถนำผังมโนภาพไปใช้กับกิจกรรมอื่นในชีวิตส่วนตัว และการทำงานได้ เช่น ใช้ในการวางแผน เตรียมการพูด ช่วยในการตัดสินใจ ช่วยจำ ลำดับความคิด การแก้ปัญหา การนำเสนองาน การเขียนหนังสือ เป็นต้น นอกจากนี้ผังมโนภาพยังสามารถนำไปใช้ในวงการศึกษาก็จะ เป็นประโยชน์อย่างยิ่งกับผู้ที่ทำหน้าที่จัดการเรียนรู้ เริ่มตั้งแต่การวางแผนจัดการเรียนรู้ การจัด กิจกรรมต่าง ๆ ในการเรียนรู้ สำหรับผู้เรียนนั้นจะสามารถพัฒนาทักษะในการเรียนรู้ ศาสตร์ และ ศิลปะด้านต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น สามารถนำไปใช้ในการช่วยคิด จำ บันทึก เตรียมการพูด การเข้าใจเนื้อหา การนำเสนอข้อมูลและช่วยแก้ไขปัญหาก็ได้อย่างเป็นรูปธรรม ทำให้ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่สนุกสนานและมีชีวิตชีวา

ผู้พิมพ์ภาพเรื่อง^๔ ความหมายและประโยชน์ของผังมโนภาพ

ใบงาน

เรื่อง ความหมายและประโยชน์ของผังมโนภาพ

คำสั่ง ให้นักเรียนเขียนสรุปความหมายและประโยชน์ของผังมโนภาพ

ผังมโนภาพ หมายถึง.....

.....

.....

.....

.....

ประโยชน์ของผังมโนภาพ (Mind Map).....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

บัตรเฉลยคำตอบ

เรื่อง ความหมายและประโยชน์ของผังมโนภาพ

ผังมโนภาพ หมายถึง แผนผังหรือแผนที่ความคิดที่เห็นเป็นภาพขึ้นในใจแสดงออกโดยการเขียนคำเชื่อม ต่อโยงของคำ ข้อความ ภาพ สัญลักษณ์และสีในลักษณะของโครงสร้างที่สัมพันธ์กัน โดยเขียนหัวเรื่องหลักไว้ตรงกลางแล้วโยงเส้นแผ่กระจายจากจุดศูนย์กลางไปยังหัวเรื่องรองแล้วแตกสาขาออกเพื่อลงรายละเอียด

ประโยชน์ของผังมโนภาพ (Mind Map) สามารถนำไปใช้ในการวางแผน ช่วยการตัดสินใจ การแก้ปัญหา การเสนองาน ลำดับความคิด การบันทึก ช่วยจำและเตรียมการพูดเป็นต้น

แผนการสอนที่ 2

วิชา ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง องค์ประกอบและหลักการของผังมโนภาพ

เวลา 3 คาบ

สาระสำคัญ

ผังมโนภาพประกอบด้วย มโนภาพ เนื้อความ และลำดับชั้นของมโนภาพมีหลักการที่สำคัญคือ เริ่มต้นด้วยภาพสี่ตรงกลางซึ่งเปรียบได้เป็นมโนภาพหลัก แผ่กระจายออกเป็นมโนภาพรอง มโนภาพย่อยและมโนภาพเฉพาะ โดยใช้เส้นเขียนคำสำคัญตัวใหญ่ ๆ บนเส้น ใช้ภาพให้มากที่สุด เน้นการระบายสีตกแต่งโดยใช้ความคิด ให้อิสระมากที่สุด

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถบอกองค์ประกอบของผังมโนภาพได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถอธิบายหลักการของผังมโนภาพได้ถูกต้อง
3. นักเรียนสามารถจำแนกองค์ประกอบของผังมโนภาพได้ถูกต้อง
4. เมื่อกำหนดผังมโนภาพให้นักเรียนสามารถนำคำเชื่อมที่กำหนดให้เติมลงในผังมโนภาพและอ่านเนื้อความได้อย่างถูกต้อง
5. เมื่อกำหนดมโนภาพหลัก มโนภาพรอง มโนภาพย่อย มโนภาพเฉพาะและคำเชื่อมให้นักเรียนสามารถนำมาเขียนเป็นผังมโนภาพโดยเรียงลำดับชั้น และอ่านความสัมพันธ์ได้ถูกต้อง

เนื้อหา

1. องค์ประกอบผังมโนภาพ
2. หลักการของผังมโนภาพ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ทบทวนความรู้เดิมโดยให้นักเรียนบอกความหมายและประโยชน์ของผังมโนภาพ

ขั้นตอน

1. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
2. ครูนำผังมโนภาพที่มีกระดาศปิดส่วนมโนภาพหลัก และแต่ละมโนภาพที่แตกออกมาให้นักเรียนทายว่าเป็นผังมโนภาพเรื่องอะไร โดยเปิดให้นักเรียนอ่านทีละส่วนจากมโนภาพย่อย แล้วให้ทดลองทายจนถึงมโนภาพหลัก
3. ให้นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์ว่าในการสร้างผังมโนภาพเรื่องใดเรื่องหนึ่งน่าจะมีองค์ประกอบที่สำคัญอะไรบ้าง และควรคำนึงถึงหลักการอะไรบ้างในการสร้าง โดยให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็น 2 กลุ่ม แล้วเขียนสรุปความคิดเห็นของกลุ่มและส่งตัวแทนนำเสนอหน้าชั้นเรียน
4. ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้องค์ประกอบผังมโนภาพ และหลักการของผังมโนภาพ แล้วครูถามว่า ผังมโนภาพมีองค์ประกอบอะไรบ้าง และมีหลักการสำคัญอย่างไรในการสร้าง
5. ครูนำผังมโนภาพกะหล่ำปลีมาประกอบการอธิบายโดยชี้ให้นักเรียนดูว่า ส่วนประกอบใดคือมโนภาพ เนื้อความ และลำดับขั้นแล้วอธิบายว่ามโนภาพแสดงออกมาโดยใช้คำข้อความ ภาพ สัญลักษณ์แทนมโนภาพ เมื่อนำเอามาสัมพันธ์กันโดยใช้คำเชื่อม เช่นคำว่า เป็น ของ เกิด ใน ให้ มี ใช้ จะทำให้อ่านผังมโนภาพเป็นเนื้อความที่มีความหมายตามลำดับขั้นจากมโนภาพหลักไปหาหมโนภาพรองจนถึงมโนภาพย่อยและมโนภาพเฉพาะ
6. ครูถามนักเรียนเพื่อสรุปโดยใช้คำถามต่อไปนี้
 - ส่วนไหนคือ มโนภาพหลักและทำไมจึงให้เป็นมโนภาพหลัก
 - ส่วนไหนคือ มโนภาพรอง และทำไมจึงคิดว่าเป็นมโนภาพรอง
 - ส่วนไหนคือ มโนภาพย่อยเพราะอะไรจึงคิดว่าเป็นมโนภาพย่อย
 - ส่วนไหนคือ มโนภาพเฉพาะ เหตุใดจึงเรียกว่าเป็นมโนภาพเฉพาะ
 - คำเชื่อมที่ใช้มีคำว่าอะไรบ้าง
 - ถ้าเราอ่านผังมโนภาพให้มีความหมายจะอ่านอย่างไร
 - จากการสังเกตของนักเรียนผังมโนภาพกะหล่ำปลีนี้ใช้หลักการผังมโนภาพที่เด่นชัดอะไรบ้างในการสร้าง
7. ครูนำผังมโนภาพเรื่อง องค์ประกอบและหลักการของผังมโนภาพ มาให้นักเรียนดู พร้อมกับอ่านความสัมพันธ์ของผัง

ขั้นสรุป

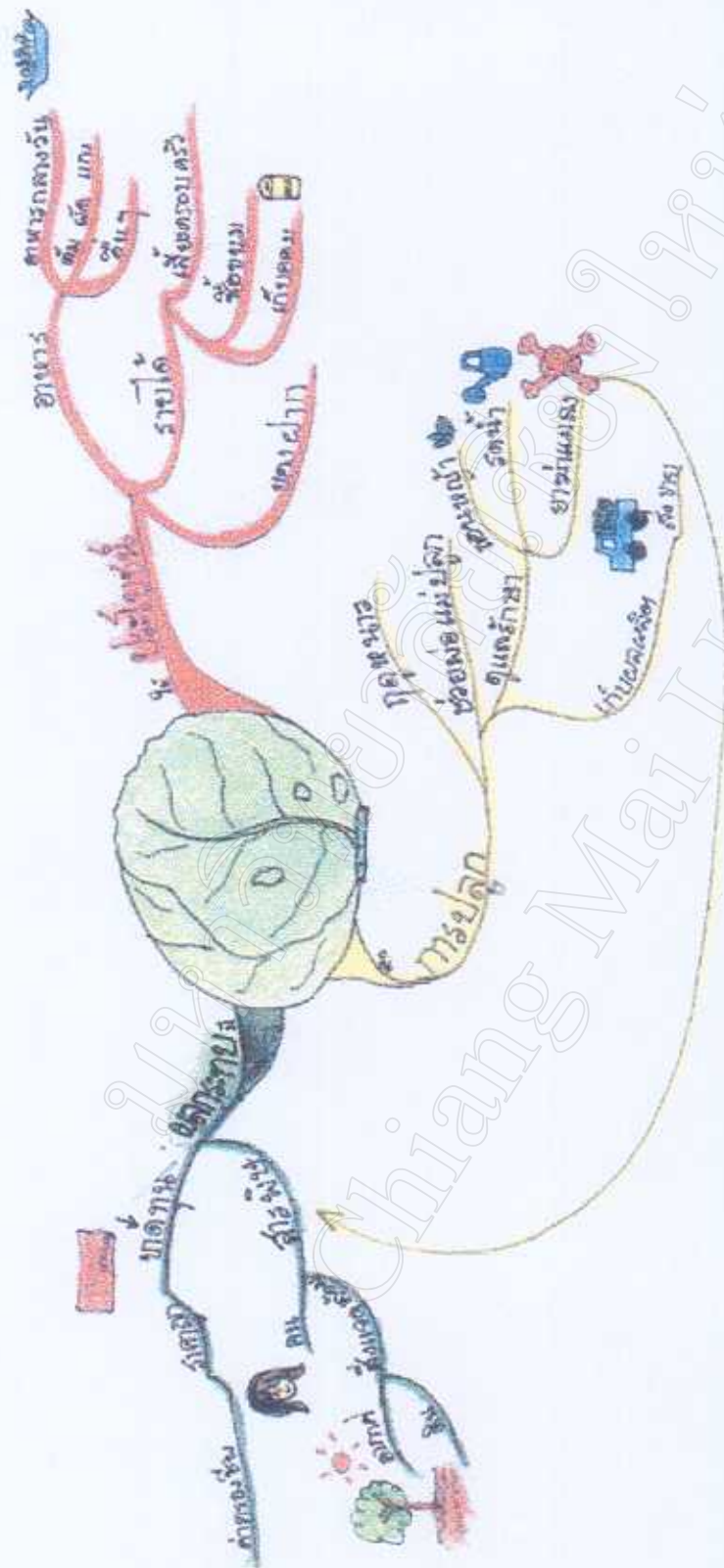
1. ให้นักเรียนทำใบงานที่ 1 (ผังมโนภาพเรื่อง แสงอาทิตย์) และ 2 (ผังมโนภาพเรื่อง ปังจ้ายห่า)
2. ให้ครูตรวจความถูกต้อง และให้ข้อเสนอแนะหลังจากนั้นให้นักเรียนอ่านความสัมพันธ์ของผังให้ครูฟังก่อนที่จะเก็บในแฟ้มสะสมผลงานของนักเรียน

สื่อการเรียนการสอน

1. ผังมโนภาพกะหล่ำปลี
2. ใบความรู้ องค์ประกอบผังมโนภาพ
3. ใบความรู้ หลักการของผังมโนภาพ
4. ใบงานที่ 1 ผังมโนภาพเรื่อง แสงอาทิตย์
5. ใบงานที่ 2 ผังมโนภาพเรื่อง ปังจ้ายห่า
6. ผังมโนภาพเรื่อง องค์ประกอบและหลักการของผังมโนภาพ

การวัดผลประเมินผล

1. สังเกต
 - ความสนใจในการร่วมกิจกรรม
 - การตอบคำถาม
 - การแสดงความคิดเห็น
 - การอ่านผังมโนภาพ
2. ตรวจใบงาน

ตัวอย่างผังมโนภาพ เรื่อง กะหล่ำปลี

ใบความรู้ องค์ประกอบของผังมโนภาพ

องค์ประกอบผังมโนภาพมี 3 ประการคือ

1. มโนภาพคือ ความคิดที่เห็นเป็นภาพขึ้นในใจซึ่งเป็นผลมาจากการรับรู้ของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ แสดงออกมาโดยใช้คำ ข้อความ ภาพ สัญลักษณ์แทนมโนภาพ
2. เนื้อความ คือ ข้อความที่เกิดจากการนำเอาคำ ข้อความ ภาพ สัญลักษณ์มาสัมพันธ์กันโดยใช้คำเชื่อม เช่น คำว่า เป็น ของ เกิด ใน ให้ มี ใช้ เป็นต้น ทำให้อ่านผังมโนภาพได้เนื้อความที่มีความหมาย
3. ลำดับชั้นของมโนภาพ เป็นการแสดงถึงลำดับชั้นและความสัมพันธ์โดยมีมโนภาพหลักอยู่ตรงกลาง แล้วโยงเส้นแผ่กระจายออกจากจุดศูนย์กลางมาเป็นโนภาพรองและแสดงความชัดเจนมาจนถึงมโนภาพย่อย และมโนภาพเฉพาะ ความหมายบางของเส้นที่แผ่ออกจากจุดศูนย์กลางมีความหมายแสดงลำดับชั้น นอกจากนั้นยังใช้สีตกแต่งเพื่อความสะอาดตา และแสดงความสัมพันธ์

ใบความรู้ หลักการผังมโนภาพ

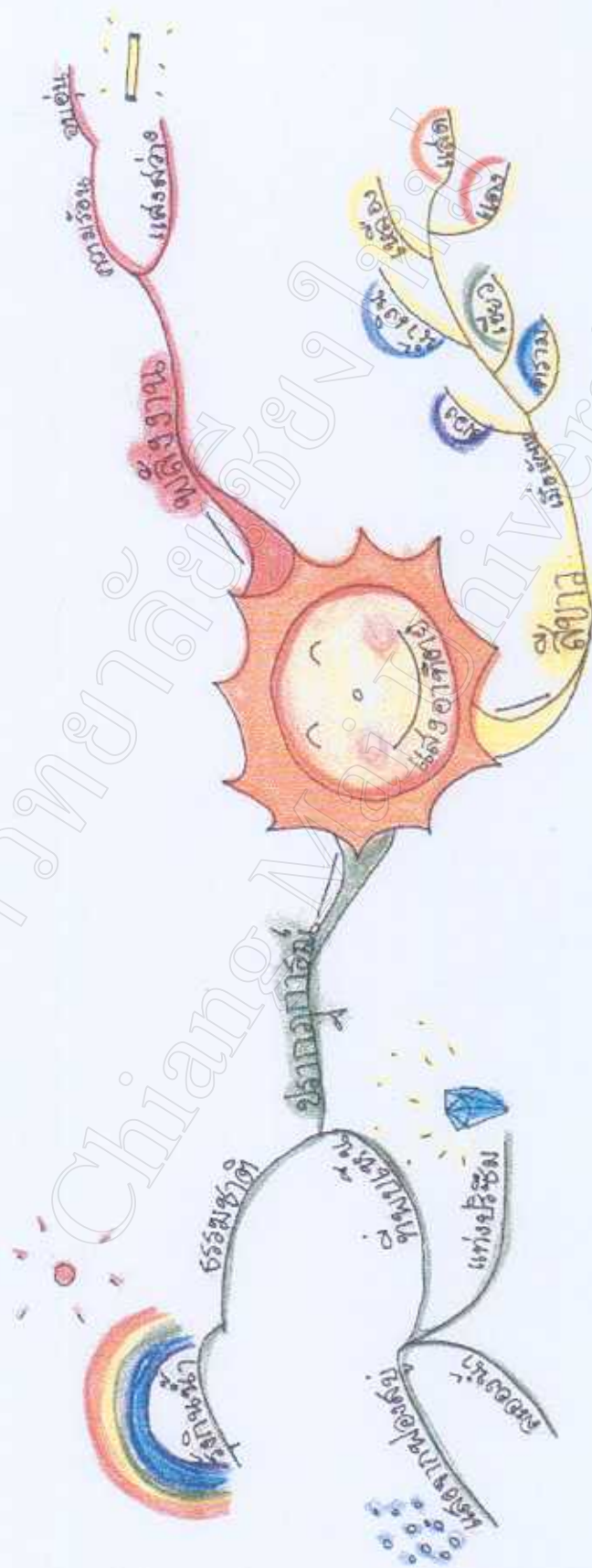
หลักการสำคัญของผังมโนภาพมีดังนี้

1. เริ่มด้วยภาพสี่ตรงกึ่งกลางหน้ากระดาษ
2. ใช้ภาพแทนคำสำคัญ ๆ ให้มากที่สุด
3. ควรเขียนคำสำคัญบรรจงตัวใหญ่ ๆ
4. เขียนคำสำคัญเหนือเส้นแต่ละเส้นต้องเชื่อมกับเส้นอื่น ๆ
5. คำสำคัญควรมีลักษณะเป็น “หน่วย” โดยคำสำคัญ 1 คำต่อ 1 เส้น
6. ระบายสีให้ทั่วผังมโนภาพเพราะสีจะช่วยความจำ กระตุ้นสมอง
7. ควรปล่อยให้ห้วคิดมีอิสระมากที่สุดเพื่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์

ใบงานที่ 1

ผังโน้ตภาพเรื่องแสงอาทิตย์

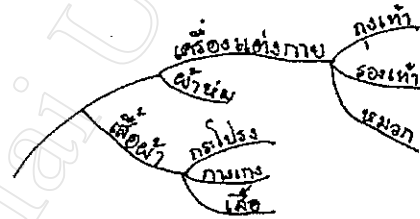
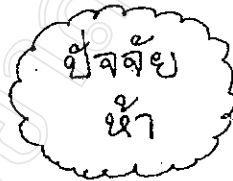
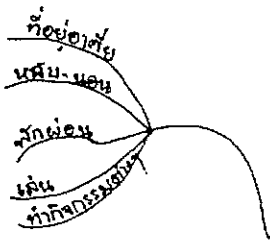
คำสั่ง ให้นักเรียนนำคำเชื่อมที่กำหนดให้ต่อไปนี้ ทำให้เกิด ให้ มี ดิมลงใบผังโน้ตภาพตรงส่วนที่เครื่องหมาย _____ ให้ถูกต้อง
 แล้วนำไปส่งครูพร้อมกับอ่านความสั้นหนังสือผังโน้ตภาพให้ครูฟัง

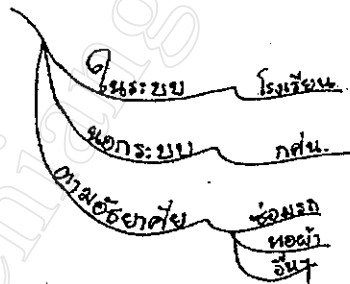
ใบงานที่ 2

ผังมโนภาพเรื่อง ปังจ๋ายห้า

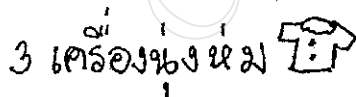
- คำสั่ง 1. ให้นักเรียนนำมโนภาพหลัก มโนภาพรอง มโนภาพย่อย และมโนภาพเฉพาะที่กำหนดให้มาเขียนใหม่เป็นผังมโนภาพ โดยเรียงลำดับชั้นให้ถูกต้องตามหลักการเขียนผังมโนภาพ
2. ให้นักเรียนคิดหาคำเชื่อมมาเติมให้ถูกต้อง
3. เมื่อเขียนเรียบร้อยให้ตรวจสอบความถูกต้องด้วยตนเองก่อนนำไปอ่านความสัมพันธ์ให้ครูฟัง

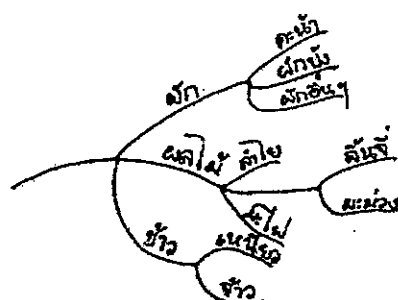
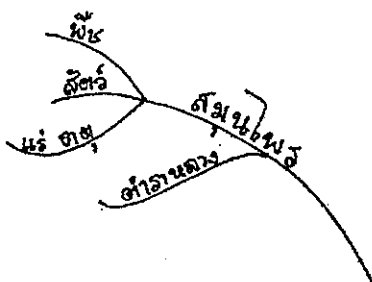
4 ยา

5 การศึกษา

1 อาหาร

แผนการสอนที่ 3

วิชา ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง วิธีการเขียนผังมโนภาพและการประเมินผลผังมโนภาพ

เวลา 3 คาบ

สาระสำคัญ

วิธีการเขียนผังมโนภาพที่สำคัญคือ กำหนดมโนภาพหลักอยู่ศูนย์กลางแล้วแตกออกเป็นมโนภาพรอง มโนภาพย่อย และมโนภาพเฉพาะตามลำดับ ในการเขียนควรคำนึงถึงความถูกต้อง ด้านเนื้อหา การจัดระบบ การใช้สี และความคิดสร้างสรรค์

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถอธิบายวิธีการเขียนผังมโนภาพได้ถูกต้อง
2. เมื่อกำหนดหัวเรื่องให้นักเรียนสามารถเขียนผังมโนภาพจากหัวเรื่องได้
3. นักเรียนสามารถนำหลักการประเมินผลผังมโนภาพวิจารณ์ผังมโนภาพของตนเองและเพื่อนได้
4. นักเรียนสามารถปรับปรุงผังมโนภาพของตนเองให้ได้ตามเกณฑ์การประเมินผลได้

เนื้อหา

1. วิธีการเขียนผังมโนภาพ
2. การประเมินผลผังมโนภาพ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ทบทวนความรู้เดิมโดยให้นักเรียนบอกองค์ประกอบและหลักการของผังมโนภาพ

ขั้นสอน

1. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

2. ครูนำผังมโนภาพเรื่องวิธีการเขียนผังมโนภาพให้นักเรียนดูและอ่านความสัมพันธ์ของผังพร้อมกัน หลังจากครูอธิบายเพิ่มเติมแล้วให้นักเรียนซักถามข้อสงสัยแล้วให้นักเรียนช่วยกันอธิบายวิธีการเขียนผังมโนภาพเพื่อทบทวน

3. ครูกำหนดหัวเรื่อง “ป่าไม้” เพื่อให้นักเรียนเขียนผังมโนภาพตามวิธีการเขียนผังมโนภาพที่ถูกต้อง โดยครูใช้คำถามต่อไปนี้เพื่อช่วยให้นักเรียนแตกความคิดได้

- เมื่อได้ยินคำว่า “ป่าไม้” นักเรียนคิดถึงอะไรบ้าง
- ประโยชน์ของป่าไม้มีอะไรบ้าง

4. ให้นักเรียนเขียนคำตอบลงบนกระดาษเปล่าให้ได้มากที่สุดแล้วนำมาจัดหมวดหมู่ประเภทเพื่อที่จะเขียนผังมโนภาพเรื่องป่าไม้แตกเป็นมโนภาพรอง แล้วแตกสาขาเป็นมโนภาพย่อยและมโนภาพเฉพาะต่อไป

5. ให้นักเรียนเขียนผังมโนภาพป่าไม้เป็นรายบุคคลโดยครูคอยให้คำแนะนำช่วยเหลือเมื่อนักเรียนเขียนเสร็จ ให้นักเรียนจับคู่กับเพื่อน ศึกษาใบความรู้การประเมินผลผังมโนภาพแล้วนำหลักการประเมินดังกล่าวมาประเมินผังมโนภาพของตนเองและของเพื่อนตามประเด็นต่อไปนี้

- จุดเด่นและจุดด้อยของผังมโนภาพที่นักเรียนเขียน
- ความถูกต้องด้านเนื้อหา การนำเสนอ การใช้สี และความคิดสร้างสรรค์

6. ให้นักเรียนนำเสนอผังมโนภาพหน้าชั้นเรียนและนำเสนอแนะไปปรับปรุงผังมโนภาพของตน

7. ครูนำตัวอย่างผังมโนภาพที่เขียนบกพร่องแจกให้นักเรียนดูแล้วให้นักเรียนช่วยกันแก้ไขโดยเขียนเป็นผังมโนภาพที่ถูกต้องบนกระดาน

8. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายและสรุปว่า การเขียนผังมโนภาพของแต่ละคนอาจแตกต่างกัน ในการเขียนควรคำนึงถึงความถูกต้องด้านเนื้อหา การนำเสนอ การใช้สี และความคิดสร้างสรรค์ เขียนให้ถูกต้องตามวิธีการเขียนผังมโนภาพจึงจะทำให้ได้ผังมโนภาพที่ดีและมีความชัดเจน

ขั้นสรุป

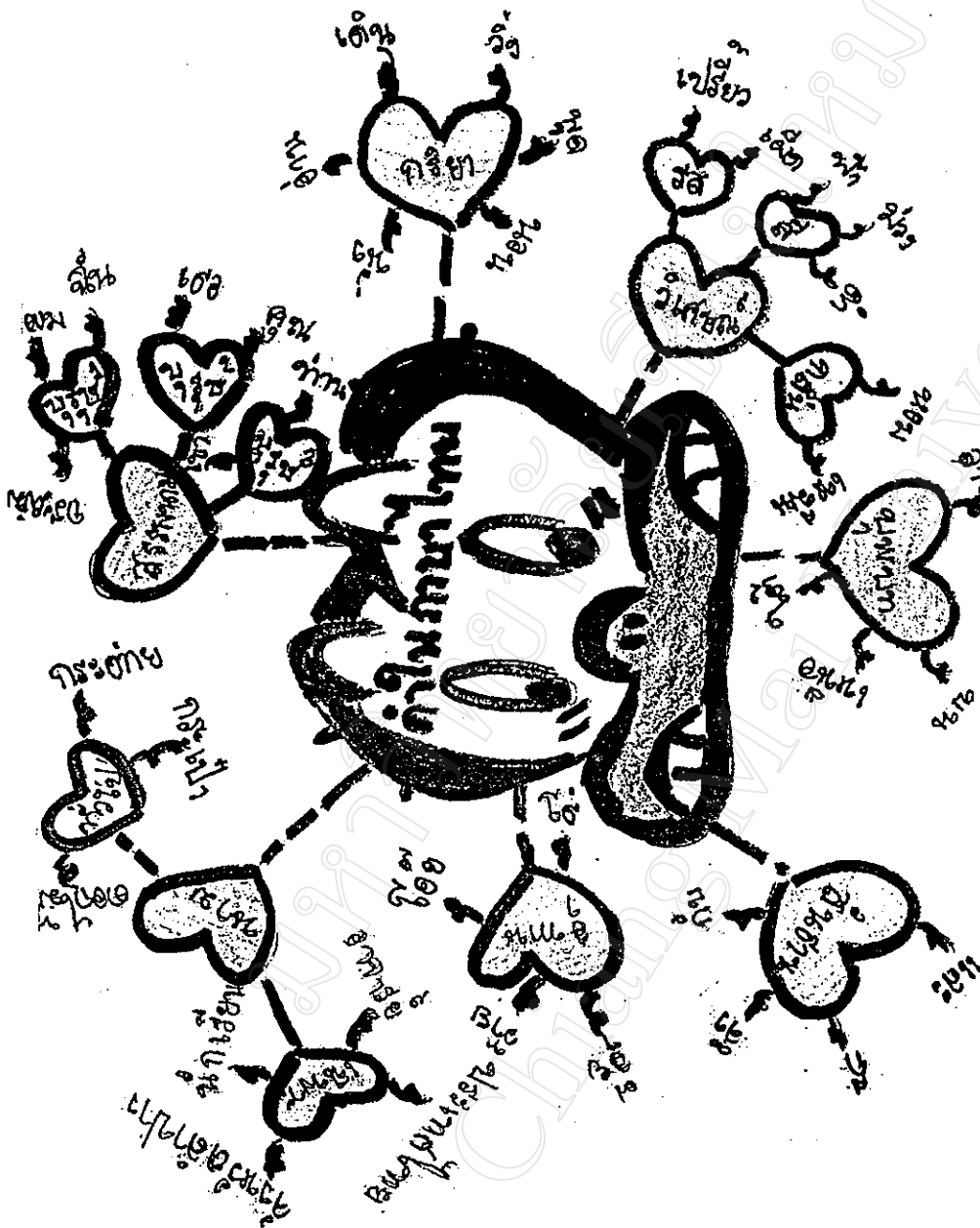
1. ครูและนักเรียนช่วยกันเขียนผังมโนภาพเรื่องวิธีการเขียนผังมโนภาพและการประเมินผลผังมโนภาพบนกระดาน หลังจากเขียนเสร็จแล้วให้นักเรียนอ่านความสัมพันธ์ของผังพร้อมกันทั้งชั้น แล้วเขียนผังกดังกล่าวเป็นรายบุคคลเก็บเข้าแฟ้มสะสมผลงานของนักเรียน
2. ให้นักเรียนทำใบงานเป็นการบ้านแล้วนำมาส่งครูวันรุ่งขึ้น

สื่อการเรียนรู้การสอน

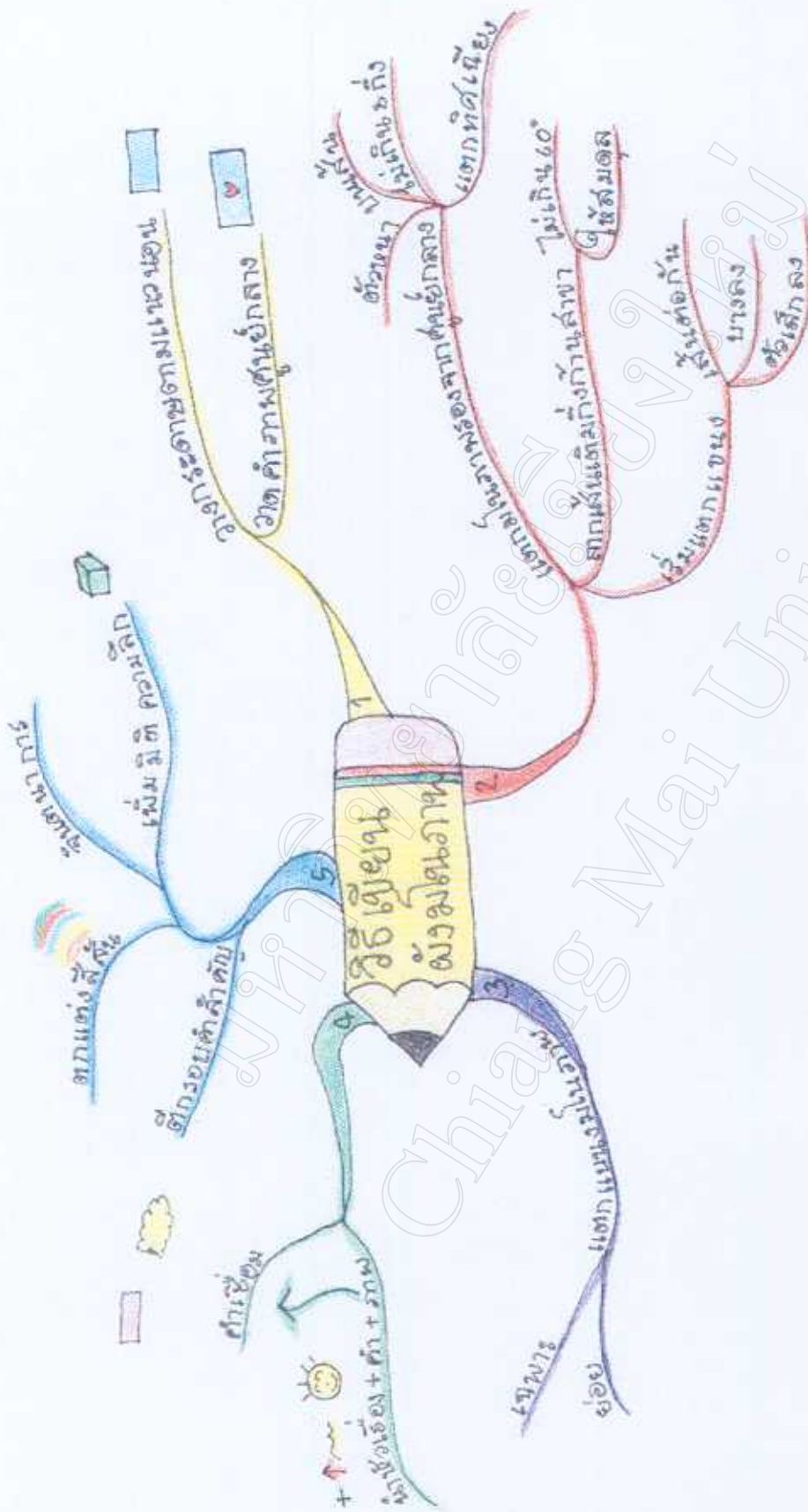
1. ผังมโนภาพเรื่องวิธีการเขียนผังมโนภาพ
2. ผลงานผังมโนภาพเรื่องป่าไม้
3. ตัวอย่างผังมโนภาพที่เขียนบกพร่อง
4. ใบความรู้การประเมินผลผังมโนภาพ
5. เกณฑ์การให้คะแนนผังมโนภาพ
6. แบบประเมินการเขียนผังมโนภาพ
7. ผังมโนภาพเรื่อง วิธีการเขียนผังมโนภาพและการประเมินผลผังมโนภาพ
8. ใบงาน

การวัดผลประเมินผล

1. สังเกต
 - การอภิปราย การซักถาม การตอบคำถาม การวิเคราะห์ผังมโนภาพ
 - ความตั้งใจในการเขียนผังมโนภาพ
2. ตรวจใบงาน

ตัวอย่างผังโนภาพที่เขียนบทพร้อม

ผังมโนภาพเรื่อง วิธีการเขียนผังมโนภาพ

ใบความรู้ วิธีการเขียนผังมโนภาพ

วิธีการเขียนผังมโนภาพ (Mind Map) มีดังนี้

1. นำกระดาษเปล่าขนาด A4 มาวางตามแนวนอน
2. เริ่มวาดภาพศูนย์กลางหรือเขียนคำเป็นหัวข้อใหญ่ใจความของเรื่องตรงกลางหน้ากระดาษใช้สีอย่างน้อย 3 สี
3. คิดหัวข้อสำคัญของเรื่องแตกออกจากภาพศูนย์กลางให้เขียนด้วยตัวหนา เส้นที่แตกออกจากศูนย์กลางไม่ควรเกิน 8 กิ่ง การแตกกิ่งควรแตกทิศเฉียงมากกว่าแตกบน – ล่าง
4. ลากเส้นเติมกิ่งก้านสาขาของหัวข้อสำคัญด้วยจินตนาการ กิ่งจากเส้นที่แตกออกไม่ควรเกิน 60° และควรให้ได้ผังมโนภาพที่สมดุล
5. เริ่มแตกแขนงมายังระดับความคิดที่สอง คำหรือภาพจะแตกแขนงมาจากสาขาใหญ่ซึ่งเส้นต้องต่อกันและมีลักษณะบางลงไป คำเขียนตัวเล็กลงได้
6. แตกแขนงข้อมูลไปยังระดับที่สามและสี่ตามความคิดที่ไหลออกมาโดยใช้รูปภาพให้มากที่สุด
7. นำเอาหัวข้อสำคัญของเรื่องมาสัมพันธ์กันโดยใช้คำเชื่อมเช่น คำว่า เป็น ของ เกิด ใน ให้ มี ใช้ เป็นต้น
8. เพิ่มความลึกและโดดเด่นเข้าไปโดยตีกรอบหรือใส่กรอบรอบ ๆ คำ ข้อความ เพื่อให้อ่านได้เนื้อความที่มีความสะดุดตา
9. ตกแต่งผังมโนภาพให้มีสีสันสวยงาม น่าสนใจโดยการระบายสีบนเส้นในสาขาเดียวกันใช้สีเดียวกัน

ใบความรู้

การประเมินผลผังมโนภาพ

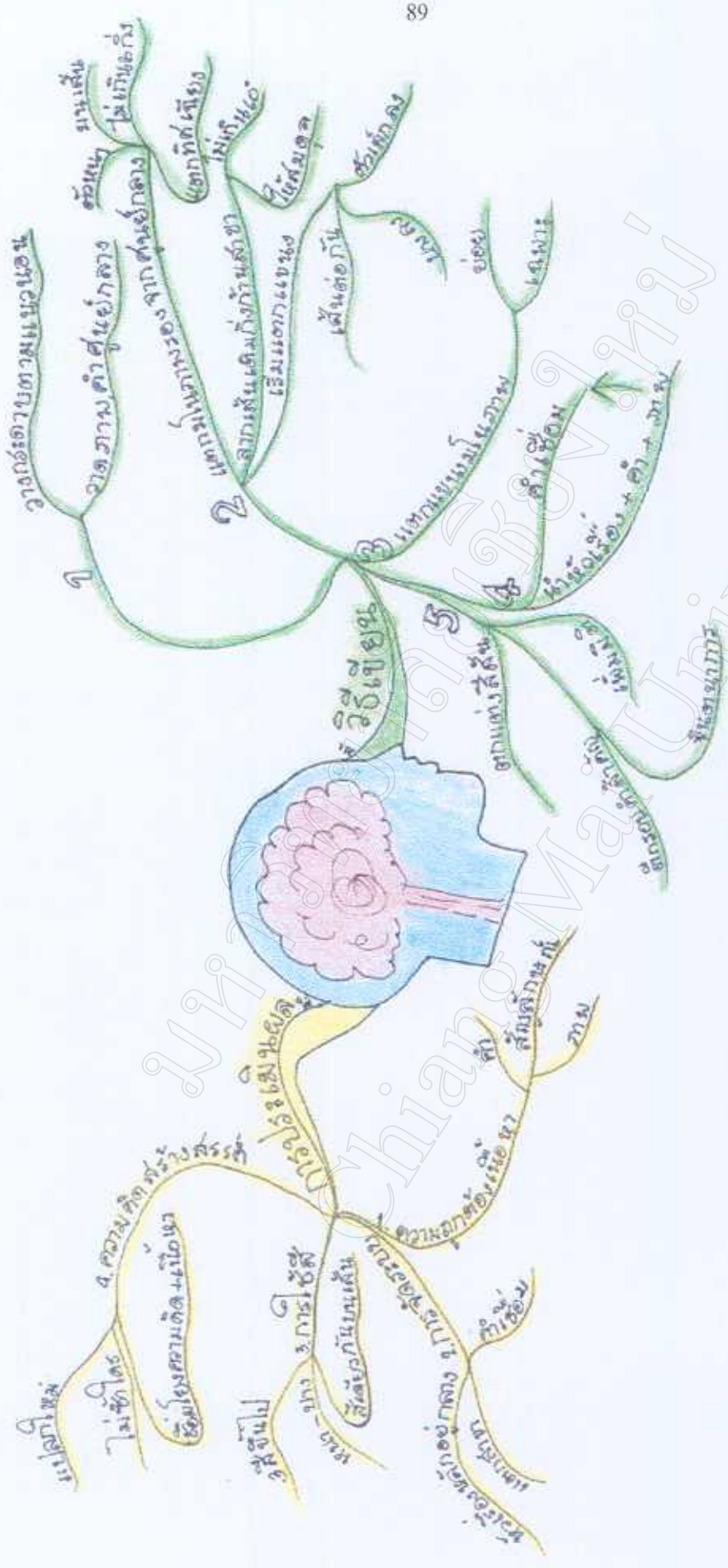
ในการประเมินผลผังมโนภาพมีเกณฑ์ในการพิจารณาจากผลงานของนักเรียนในด้านเนื้อหา การจัดระบบในการนำเสนอ การใช้สีแสดงการวิเคราะห์และเชื่อมโยงความคิด และความคิดสร้างสรรค์ ดังรายละเอียดดังนี้

1. ความถูกต้องในเนื้อหาพิจารณาการใช้ ภาพ สัญลักษณ์ คำ ข้อความว่าสอดคล้องกับหัวเรื่อง
2. การจัดระบบในการนำเสนอ พิจารณาว่าเขียนหัวเรื่องหลักไว้ตรงกลาง แล้วแตกสาขาออกมาเป็นหัวเรื่องรอง และใช้คำเชื่อมระหว่างหัวเรื่องได้เหมาะสม
3. การใช้สีแสดงการวิเคราะห์และเชื่อมโยงความคิด พิจารณาการใช้สีแสดงการวิเคราะห์และเชื่อมโยงความคิดของตนเองโดยใช้สีอย่างน้อย 3 สีขึ้นไป ใช้สีเดียวกันในสาขาเดียวกัน ใช้ความหนาบางของเส้นโดยใช้สีระบายเป็นการแสดงลำดับชั้นในแต่ละสาขา
4. ความคิดสร้างสรรค์ พิจารณาผังมโนภาพว่ามีรูปแบบแปลกใหม่ไม่ซ้ำใคร การให้รายละเอียดเชื่อมโยงความคิดจากเนื้อหาว่าครบถ้วนหรือไม่

นักเรียนสามารถใช้เกณฑ์ดังกล่าวประเมินผลการเขียนผังมโนภาพของตนเองและของเพื่อนได้โดยให้คะแนนตามเกณฑ์การให้คะแนนผังมโนภาพ ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนนผังนิภาพ

เกณฑ์	ระดับคุณภาพ		
	3	2	1
1. ความถูกต้องในเนื้อหา	ใช้ภาพสัญลักษณ์หรือเขียนคำ ข้อความได้สอดคล้องกับหัวเรื่องได้ถูกต้องครบถ้วน	ใช้ภาพสัญลักษณ์หรือเขียนคำ ข้อความได้สอดคล้องกับหัวเรื่องได้ถูกต้องเป็นบางสาขา	ใช้ภาพสัญลักษณ์หรือเขียนคำ ข้อความไม่สอดคล้องกับหัวเรื่อง
2. การจัดระบบในการนำเสนอ	เขียนหัวเรื่องหลักไว้ตรงกลาง แล้วแตกสาขาออกมาเป็นหัวเรื่องรองได้ครบถ้วนและใช้คำเชื่อมระหว่างหัวเรื่องได้ถูกต้องครบถ้วน	เขียนหัวเรื่องหลักไว้ตรงกลาง แล้วแตกสาขาออกมาเป็นหัวเรื่องรองได้บางสาขาหรือใช้คำเชื่อมระหว่างหัวเรื่องได้ไม่ครบถ้วน	เขียนหัวเรื่องหลักไว้ตรงกลางแล้วแตกสาขาออกมาเป็นหัวเรื่องรองได้บางสาขาและใช้คำเชื่อมระหว่างหัวเรื่องไม่ได้
3. การใช้สีแสดงการวิเคราะห์เชื่อมโยงความคิด	ใช้สีแสดงการวิเคราะห์และเชื่อมโยงความคิดของตนเองได้โดยใช้สีแตกต่างกัน 3 สีขึ้นไป ใช้สีเดียวกันในสาขาเดียวกัน ใช้ความหนาบางของสีที่ระบาย แสดงลำดับชั้นในแต่ละสาขา ได้ถูกต้องครบถ้วน	ใช้สีแสดงการวิเคราะห์และเชื่อมโยงความคิดของตนเองได้น้อย โดยใช้สีแตกต่างกัน 2 สี ใช้สีเดียวกันในสาขาเดียวกัน แต่ระบายสีให้ความหนา - บางของเส้นแสดงลำดับชั้นได้ไม่ครบถ้วน	ใช้สีไม่แสดงการวิเคราะห์และเชื่อมโยงความคิดของตนเองและใช้สี 1 สี
4. ความคิดสร้างสรรค์	มีรูปแบบแปลกใหม่ ไม่ซ้ำใคร ให้รายละเอียดเชื่อมโยงความคิดจากเนื้อหาได้ครบถ้วนถูกต้อง	มีรูปแบบแปลกใหม่ แต่ให้รายละเอียดและเชื่อมโยงความคิดจากเนื้อหาไม่ครบถ้วนบางส่วน	ไม่มีรูปแบบแปลกใหม่ แต่ให้รายละเอียดเชื่อมโยงความคิดจากเนื้อหาได้น้อยมาก

ผังมโนภาพเรื่อง วิธีการเขียนนิยายและภาพประติมากรรมนิยาย

ใบงาน**เรื่อง วิธีการเขียนผังมโนภาพและการประเมินผลผังมโนภาพ****คำสั่ง**

1. ให้นักเรียนเขียนผังมโนภาพเรื่องปีใหม่มั่งลงบนกระดาษเปล่า และใช้ดินสอสีที่ครูแจกให้ในการตกแต่ง โดยคำนึงถึงหลักการและวิธีการเขียนผังมโนภาพ

แบบประเมินการเขียนผังมโนภาพเรื่องป่าไม้

ชื่อ.....สกุล.....เลขที่.....

คำชี้แจง เขียนเครื่องหมาย / ในช่องว่าง 3 2 1 ที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียนโดยพิจารณาตามเกณฑ์การให้คะแนนผังมโนภาพ

ความถูกต้อง ในเนื้อหา			การจัดระบบ ในการนำเสนอ			การใช้สื่อ แสดงการ วิเคราะห์ เชื่อมโยง ความคิด			ความคิดสร้าง สรรค์			รวมคะแนน	หมายเหตุ
3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	12	

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

1.จุดเด่นของผังมโนภาพเรื่องป่าไม้

.....

.....

.....

.....

2.จุดด้อยของผังมโนภาพเรื่องป่าไม้

.....

.....

.....

.....

ใบงาน

เรื่อง วิธีการเขียนผังมโนภาพและการประเมินผลผังมโนภาพ

คำสั่ง

1. ให้นักเรียนเขียนผังมโนภาพเรื่องปีใหม่มั่งลงบนกระดาษเปล่า และใช้ดินสอสีที่ครูแจกให้ในการตกแต่ง โดยคำนึงถึงหลักการและวิธีการเขียนผังมโนภาพ

แผนการสอนที่ 4

วิชา ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง หลักการจับใจความจากเรื่องที่ฟังและอ่าน

เวลา 3 คาบ

สาระสำคัญ

หลักสำคัญในการจับใจความจากเรื่องที่ฟังและอ่านคือ การตั้งคำถามให้ครอบคลุมว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร และผลเป็นอย่างไร ซึ่งจะช่วยให้ผู้รับสารมีความเข้าใจเนื้อเรื่องได้ดี

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถตอบคำถามจากเรื่องที่ฟังและอ่าน โดยการตอบปากเปล่าและเขียนคำตอบโดยใช้สำนวนของตนเองได้
2. นักเรียนสามารถเขียนสรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่ฟังและอ่านโดยใช้ผังมโนภาพได้

เนื้อหา

1. หลักการจับใจความจากเรื่องที่ฟัง
2. หลักการจับใจความจากเรื่องที่อ่าน

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
2. ครูเล่านิทานเรื่อง ดาวลูกไก่ ให้นักเรียนฟังโดยที่ยังไม่บอกชื่อนิทานให้นักเรียน

ทราบก่อน

ขั้นสอน

1. เมื่อเล่าจบแล้วครูถามเพื่อทดสอบความเข้าใจในการฟังโดยให้นักเรียนช่วยกันตอบพร้อมกันทั้งชั้น ใช้คำถามดังนี้

- จาคนิทานที่ฟังกล่าวถึงใครบ้าง

- จากนิทานที่ฟังกล่าวถึงใครบ้าง
- ในเรื่อง ตากับยายทำอะไร
- แม่ไก่มีความรู้สึกอย่างไรที่ตากับยายจำใจฆ่า
- แม่ไก่เต็มใจสละชีวิตเพราะเหตุใด
- ถ้านักเรียนเป็นลูกไก่ นักเรียนจะทำอะไร เพราะเหตุใด
- นักเรียนจะตั้งชื่อนิทานนี้ว่าอย่างไร

2. ให้นักเรียนทำใบงานที่ 1 เรื่องการจับใจความจากเรื่องดาวลูกไก่เป็นรายบุคคล

3. ครูอธิบายว่า การฟังที่ดีควรสนใจและตั้งใจฟังเพื่อให้เข้าใจเรื่องที่ฟังซึ่งเราอาจใช้การตั้งคำถามช่วยในการจับใจความสำคัญของเรื่อง โดยใช้คำถามว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร เพื่อให้ทราบว่าเรื่องที่ฟังเป็นเรื่องของอะไร สำคัญตรงไหน และหมายความว่าอย่างไร

4. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปว่า การที่เราจะสามารถเข้าใจเรื่องราวที่ฟังได้นั้นจะต้องรู้จักตั้งใจฟังแล้วยังต้องรู้จักจับใจความและสรุปสาระสำคัญจากเรื่องที่ฟังได้

5. ครูให้นักเรียนอ่านบทอ่านเรื่อง ไฟป่า แล้วให้ฝึกจับใจความจากเรื่องที่อ่านโดยใช้คำถามว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร หลังจากนั้นให้นักเรียนตอบคำถามลงในใบงานที่ 2 เรื่อง การจับใจความจากเรื่องไฟป่า

6. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปว่าการจับใจความจากเรื่องที่ฟังและอ่าน ควรฝึกจับใจความโดยใช้คำถามว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร และผลเป็นอย่างไร เพื่อจะทำให้เราเข้าใจและทำให้ทราบว่าเรื่องที่ฟังและอ่านเป็นเรื่องของอะไร สำคัญตรงไหน และหมายความว่าอย่างไร ซึ่งจะช่วยให้เราสามารถเรียบเรียงความสำคัญของเรื่องได้ ในขั้นตอนนี้เราสามารถนำเอาผังโนภามาช่วยในการสรุปจัดลำดับความคิด ความเข้าใจจากเรื่องที่ฟังและอ่านได้

ขั้นสรุป

1. ให้นักเรียนทุกคนช่วยกันเขียนผังมโนภาพเรื่อง การจับใจความจากเรื่องที่ฟังและอ่านบนกระดานดำ

2. ครูให้ข้อเสนอแนะแล้วให้นักเรียนปรับปรุงนำไปเขียนเป็นผังมโนภาพ เก็บเข้าแฟ้มสะสมผลงานของนักเรียน

3. ครูสั่งการบ้านให้นักเรียนเขียนผังมโนภาพจากนิทานเรื่อง ดาวตุ๊กไก่ และบทอ่าน เรื่อง ไฟป่าเป็นการบ้าน แล้วนำมาส่งครูในวันรุ่งขึ้น

สื่อการเรียนการสอน

1. นิทานเรื่อง ดาวตุ๊กไก่
2. ใบงานที่ 1 เรื่อง การจับใจความจากเรื่องดาวตุ๊กไก่
3. บทอ่านเรื่อง ไฟป่า
4. ใบงานที่ 2 เรื่อง การจับใจความจากเรื่อง ไฟป่า
5. ผังมโนภาพเรื่อง การจับใจความเรื่องที่ฟังและอ่าน
6. ผลงานผังมโนภาพเรื่อง การจับใจความจากเรื่องที่ฟังและอ่าน

การวัดผลประเมินผล

1. สังเกต
 - ความสนใจในการฟัง
 - การตอบคำถาม
 - ความสนใจในการอ่าน
2. ตรวจใบงาน
3. ตรวจผลงานผังมโนภาพ

นิทาน เรื่อง ดาวลูกไก่

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีตาขายคู่หนึ่งเป็นคนยากจน ปกบ้านอยู่เชิงเขา ตากับยายเลี้ยงแม่ไก่ไว้ 1 ตัว และแม่ไก่มีลูกไก่อีก 7 ตัว ตายายเลี้ยงแม่ไก่และลูกไก่ด้วยความรักและความเอาใจใส่ วันหนึ่งในเวลาใกล้ค่ำมีพระรุคงค์รูปหนึ่ง เเดินรุคงค์มาปักกลดอยู่ที่เชิงเขาใกล้บ้านตาขาย ตากับยายได้ไปกราบไหว้ด้วยความปีติยินดีและปรึกษากันว่าจะทำอาหารไปถวายท่านสัก 1 มื้อ แต่ตนเองก็เป็นคนยากจนไม่มีเงินทองที่จะไปหาซื้ออาหารมาถวายพระ ตากับยายจึงจำใจต้องฆ่าแม่ไก่

ส่วนแม่ไก่ซึ่งกกลูกทั้ง 7 ตัวอยู่ได้จนบ้านได้ยินเรื่องที่ตาขายปรึกษากันก็รู้ตัวว่าจะถูกจับฆ่าเพื่อเป็นอาหารของพระรุคงค์ แม่ไก่ก็ไม่มีเวลาห่วงกลัว เต็มใจสละชีวิตเพื่อทดแทนบุญคุณของตาขายที่เลี้ยงมา ตากับยายจะได้รับผลบุญกุศลจากการทำบุญในครั้งนี้ แม่ไก่จึงไปร่ำลาลูกทั้ง 7 ตัว สั่งเสียให้ลูก ๆ รักใคร่ช่วยเหลือกัน และให้สำนึกในบุญคุณของตาขายและรู้จักตอบแทนบุญคุณเมื่อมีโอกาส ลูกไก่ทั้ง 7 ตัวได้ฟังแม่ไก่พูดเช่นนั้นต่างพากันร้องไห้คร่ำครวญอาลัยแม่

เช้าวันรุ่งขึ้น ตากับยายก็ฆ่าแม่ไก่แล้วนำไปทำอาหารถวายพระ ส่วนลูกไก่ทั้ง 7 ตัวได้ปรึกษากันว่าเมื่อไม่มีแม่แล้วพวกตนก็ไม่ยอมมีชีวิตอยู่ต่อไปอีก จะขอติดตามแม่ไก่ไปทุกชาติ จึงพร้อมใจกันกระโดดเข้ากองไฟตายตามแม่ไก่ไปทันที ด้วยจิตใจที่ยึดมั่นกตัญญู ลูกไก่จึงไปเกิดบนท้องฟ้าเป็นกลุ่มดาว 7 ดวง เรียกว่า ดาวลูกไก่ส่องแสงระยิบระยับอยู่บนท้องฟ้าทุกค่ำคืนตลอดไป

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ.นิทานพื้นบ้านไทย, 2536, หน้า 43.

ใบงานที่ 1

เรื่อง การจับใจความจากเรื่องดาวลูกไก่

คำสั่ง เมื่อนักเรียนฟังนิทานเรื่องดาวลูกไก่แล้วจงตอบคำถามต่อไปนี้

1. จากนิทานเรื่อง ดาวลูกไก่อกล่าวถึงใครบ้าง

.....

.....

2. ในเรื่องดากับยายทำอะไร

.....

.....

3. แม่ไก่มีความรู้สึกละอย่างไรที่ดากับยายจะฆ่าเพื่อทำเป็นอาหารพระ

.....

.....

4. แม่ไก่เต็มใจสละชีวิต เพราะเหตุใด

.....

.....

5. ถ้านักเรียนเป็นลูกไก่ นักเรียนจะทำอย่างไร เพราะเหตุใด

.....

.....

6. นักเรียนจะตั้งชื่อนิทานนี้ว่าอะไร

.....

.....

7. นิทานเรื่องนี้ให้ข้อคิดนักเรียนว่าอย่างไร

.....

.....

บัตรเฉลยคำตอบ

ใบงานที่ 1

1. จากนิทานเรื่องดาวลูกไก่กล่าวถึงใครบ้าง
ตอบ ตากับยาย พระขลุ่ย แม่ไก่ และลูกไก่ 7 ตัว
2. ในเรื่องตากับยายทำอะไร
ตอบ จับแม่ไก่มาเพื่อทำเป็นอาหารถวายพระ
3. แม่ไก่มีความรู้สึกอย่างไรที่ตากับยายจะฆ่าเพื่อทำเป็นอาหารพระ
ตอบ แม่ไก่มีความรู้สึกไม่หวั่นเกรง เต็มใจเสียสละชีวิต
4. แม่ไก่เต็มใจสละชีวิตเพราะเหตุใด
ตอบ แม่ไก่เต็มใจสละชีวิตเพราะต้องการทดแทนบุญคุณของตากับยายที่ได้เลี้ยงแม่ไก่มา
5. ถ้านักเรียนเป็นลูกไก่ นักเรียนจะทำอย่างไร เพราะเหตุใด
ตอบ (ตอบอิสระตามความคิดของนักเรียน)
6. นักเรียนจะตั้งชื่อนิทานนี้ว่าอะไร
ตอบ ดาวลูกไก่ หรือชื่อเรื่องอื่น ๆ ที่สัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง
7. นิทานเรื่องนี้ให้ข้อคิดนักเรียนว่าอย่างไร
ตอบ ควรรู้จักการเสียสละเพื่อให้ผู้อื่นมีความสุข
การรู้จักกตัญญูทดแทนบุญคุณ ย่อมส่งผลตอบสนองที่ดี

บทอ่าน เรื่อง ไฟป่า

ไฟป่าอาจเกิดขึ้นได้ตามธรรมชาติหรืออาจเกิดจากการกระทำของมนุษย์ในส่วนที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ จะเกิดจากการเสียดสีของต้นไม้ซึ่งมักจะเกิดขึ้นกับบริเวณที่มีป่าไม้หนาทึบ ในส่วนที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์นั้นมักเกิดจากความประมาท เดินเล่น หรือรู้เท่าไม่ถึงการณ์ เช่น การทิ้งก้นบุหรี่ลงบนพื้น การก่อกองไฟแคมป์ การเผาขยะ ฯลฯ

ใบงานที่ 2
เรื่อง การจับใจความจากเรื่องไฟฟ้า

คำสั่ง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. เรื่องที่อ่านเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร

.....

.....

2. ไฟฟ้าเกิดขึ้นจากอะไร

.....

.....

3. ให้ยกตัวอย่างสิ่งที่ทำให้เกิดไฟฟ้าว่ามีอะไรบ้าง

.....

.....

4. เมื่อนักเรียนเห็นไฟไหม้ป่า นักเรียนจะอย่างไร

.....

.....

5. นักเรียนจะมีวิธีป้องกันไฟฟ้าอย่างไรบ้าง

.....

.....

บัตรเฉลยคำตอบ

ใบงานที่ 2

1. เรื่องที่อ่านเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร

ตอบ ไฟป่า

2. ไฟป่าเกิดขึ้นได้จากอะไร

ตอบ การกระทำของมนุษย์ และธรรมชาติ

3. ให้ยกตัวอย่างสิ่งที่ทำให้เกิดไฟป่าว่ามีอะไรบ้าง

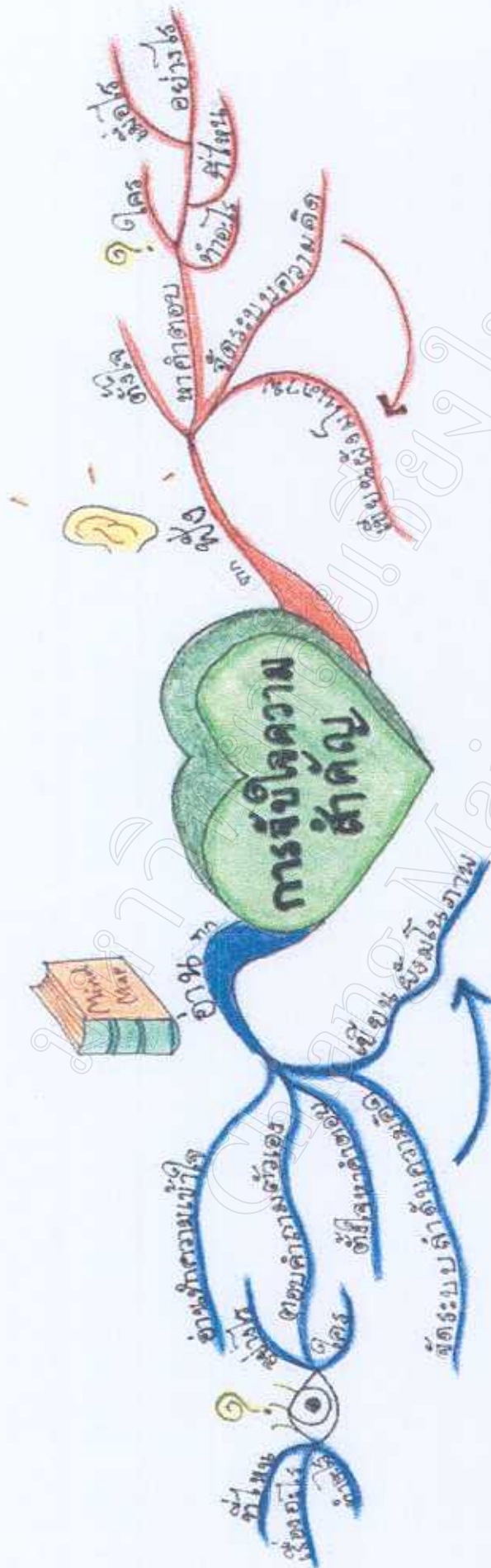
ตอบ การทิ้งก้นบุหรี่ การก่อกองไฟ การเผาขยะ

4. เมื่อนักเรียนเห็นไฟไหม้ป่านักเรียนจะอย่างไร

ตอบ แจ้งให้ผู้ใหญ่บ้านทราบ

5. นักเรียนจะมีวิธีป้องกันไฟป่าอย่างไรบ้าง

ตอบ ไม่ก่อกองไฟในป่า หรือถ้าก่อกองไฟควรดับให้สนิท

ผังมโนภาพเรื่อง หลักการจับใจความจากเรื่องที่ฟังและอ่าน

แผนการสอนที่ 5

วิชา ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง การสร้างผังมโนภาพจากเรื่องที่ฟังและอ่านและฝึกเล่าเรื่อง

เวลา 3 คาบ

สาระสำคัญ

การสร้างผังมโนภาพจากเรื่องที่ฟังและอ่านจะช่วยให้เข้าใจเรื่อง จำเรื่องได้อย่างแม่นยำ และช่วยในการลำดับความคิดในการเล่าเรื่องได้ถูกต้อง

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถสร้างผังมโนภาพจากเรื่องที่ฟังโดยเขียนผังมโนภาพจากเรื่องที่ฟังได้
2. นักเรียนสามารถเล่าเรื่องตามผังมโนภาพที่เขียนจากการฟังได้

เนื้อหา

1. การสร้างผังมโนภาพจากเรื่องที่ฟังและฝึกเล่าเรื่อง

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

1. ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนวิธีการเขียนผังมโนภาพ และหลักการจับใจความสำคัญจากเรื่องที่ฟังและอ่าน
2. ครูอธิบายให้นักเรียนเห็นว่าเราสามารถนำเอาความเข้าใจจากเรื่องที่ฟังและอ่าน โดยการจับใจความมาเขียนเป็นผังมโนภาพเพื่อนำมาใช้ในการฝึกเล่าเรื่องได้

ขั้นสอน

1. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
2. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็น 2 กลุ่ม พร้อมกับแจกใบงานที่ 1 และ 2 ให้แต่ละกลุ่ม

สำหรับทำกิจกรรม

3. ครูเล่านิทานเรื่อง จันทโครพให้นักเรียนฟัง
4. ให้นักเรียนทำใบงานที่ 1 และ 2 โดยครูคอยให้คำแนะนำช่วยเหลือในการเขียนผังมโนภาพของทั้ง 2 กลุ่ม หลังจากเขียนผังเสร็จแล้วให้ตัวแทนกลุ่มเล่าเรื่องตามผังมโนภาพเรื่อง จันทโครพ หน้าชั้นเรียน
5. เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามและให้ข้อเสนอแนะ
6. ให้นักเรียนปรับปรุงผังมโนภาพแล้วเก็บเข้าแฟ้มสะสมผลงานของกลุ่ม
ขั้นสรุป
1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปว่า การสร้างผังมโนภาพจากเรื่องที่ฟังและอ่านจะช่วยให้เข้าใจเรื่อง จำเรื่องได้อย่างแม่นยำ และช่วยในการลำดับความคิดในการเล่าเรื่องได้ถูกต้อง

สื่อการเรียนการสอน

1. นิทานเรื่องจันทโครพ
2. ใบความรู้ประวัติย่อ
3. ใบงานที่ 1 การจับใจความสำคัญจากเรื่อง จันทโครพ
4. ผลงานผังมโนภาพเรื่อง จันทโครพ
5. เกณฑ์การให้คะแนนผังมโนภาพ
6. แบบประเมินการเขียนผังมโนภาพ

การวัดผลประเมินผล

1. สังเกต
 - ความสนใจในการฟัง
 - ความสนใจในการอ่าน
2. ตรวจใบงาน
3. ตรวจผลงานผังมโนภาพ

นิทาน เรื่อง จันทโครพ

ในป่าแห่งหนึ่งมีฤาษีแก่กล้าคนหนึ่ง มีลูกศิษย์ชื่อจันทโครพเรียนวิชาต่าง ๆ จนจบ พระฤาษีเห็นว่าถึงเวลาที่จันทโครพจะเสด็จกลับบ้านเมืองได้ ฤาษีจึงมอบผอบให้ 1 ใบ และสั่งว่าอย่าเปิดผอบเป็นอันขาดจนกว่าจะถึงบ้านเมืองแล้ว ถ้าเปิดระหว่างทางจะมีอันเป็นไป

นอกจากมอบผอบให้แล้วฤาษีจึงได้เสกพระขรรค์และธนูให้จันทโครพไว้ป้องกันตัว

จันทโครพเดินทางถึงกลางป่า เกิดสงสัยอยากรู้ว่าในผอบมีอะไร ฤาษีจึงไม่ยอมให้เปิด สักนักสั่งหนาวาให้ถึงบ้านเมืองก่อน ด้วยความอยากรู้อยากเห็นไม่ไหว จึงเปิดผอบออกดู หญิงสาวนางหนึ่งจึงปรากฏกายขึ้น นางมีความงดงามมาก มีนามว่าโมรา จันทโครพรักนางมากจึงบอกกับนางว่าตนเป็นเจ้าของชื่อจันทโครพ โอรสพระเจ้าพรหมทัต แห่งเมืองจักรวรรดินครจะพานางไปอยู่ด้วย

เมื่อทั้งสองเดินทางถึงกลางป่าก็มาพบกับนายโจร ทำทางองอาจ นางโมราเมื่อเห็นนายโจรก็เกรงกลัวทันที นายโจรเมื่อเห็นนางโมราสวยก็อยากได้นางมาเป็นเมีย จึงต่อสู้กับจันทโครพ เพื่อแย่งชิงนาง ขณะต่อสู้กันพระขรรค์ของจันทโครพกระเด็นหลุดจากมือ จันทโครพขอให้นางโมราเอาพระขรรค์ส่งให้นางโมราหยิบพระขรรค์ส่งให้ โดยเอาปลายพระขรรค์ส่งให้จันทโครพ ส่วนด้ามจับยื่นส่งให้โจร โจรจับพระขรรค์แทงจันทโครพตายแล้วพานางโมราไปอยู่ด้วย

อยู่มาระยะหนึ่งโจรคิดระแวงนางโมรา เพราะนางสามารถฆ่าได้แม้แต่สามีของนาง ฉะนั้นนางอาจฆ่าตนได้ จึงทิ้งนางโมราไว้ในป่าหนิไปแต่คนเดียว นางโมราเมื่อถูกโจรทิ้งไว้ในป่าก็เที่ยวเดินเร่ร่อน เตรีอเตรเซซังไปตามลำพังจนถูกพระอินทร์สาปให้ไปเป็นชะนีร้องโหยหวนเรียกผัว ๆ อยู่จนทุกวันนี้

ใบงานที่ 1

เรื่อง การจับใจความสำคัญจากเรื่อง จันทโครพ

คำสั่ง ให้นักเรียนจับใจความจากการฟังนิทานเรื่องจันทโครพ โดยตอบคำถามต่อไปนี้

1. จากนิทานเรื่องจันทโครพกล่าวถึง ใครบ้าง

.....

.....

2. จันทโครพไปทำอะไรในปี

.....

.....

3. หลังจากเรียนวิชาจบแล้วเหตุการณ์ดำเนินไปอย่างไร

.....

.....

4. เพราะเหตุใดจันทโครพจึงเปิดผอบ

.....

.....

5. หลังจากจันทโครพเปิดผอบแล้วผลเป็นอย่างไร

.....

.....

6. นิทานเรื่องนี้ให้ข้อคิดนักเรียนว่าอย่างไร

.....

.....

บัตรเฉลยคำตอบ**ใบงานที่ 1**

1. ในเรื่องกล่าวถึงใครบ้าง

ตอบ ฤๅษี จันทโครพ นางโมรา โจร

2. จันทโครพทำอะไร ในป่า

ตอบ จันทโครพไปเรียนวิชากับฤๅษีในป่า

3. หลังจากเรียนวิชาจบแล้วเหตุการณ์ดำเนินไปอย่างไร

ตอบ จันทโครพกลับบ้านเมืองฤๅษีได้มอบผอบให้แล้วสั่งว่าห้ามเปิดผอบว่าจะถึงบ้านเมือง

4. เพราะเหตุใดจันทโครพจึงเปิดผอบ

ตอบ ความอยากรู้เกิดความสงสัย

5. หลังจากจันทโครพเปิดผอบแล้วผลเป็นอย่างไร

ตอบ ได้พบกับนางโมรา และถูกโจรฆ่าตาย

6. นิทานเรื่องนี้ให้ข้อคิดนักเรียนว่าอย่างไร

ตอบ ความไม่ซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น ย่อมให้ผลตอบแทนที่ไม่พึงปรารถนา

ใบงานที่ 2**เรื่อง การสร้างผังมโนภาพเรื่อง จันทโครพ และเล่าเรื่อง****คำสั่ง**

1. ให้นักเรียนทุกคนภายในกลุ่มช่วยกันเขียนผังมโนภาพจากการฟังนิทานเรื่อง จันทโครพ โดยเขียนให้ถูกต้องตามหลักและวิธีการเขียนผังมโนภาพ
2. ให้สมาชิกทุกคนภายในกลุ่ม ผลัดกันฝึกเล่าเรื่องจากผังมโนภาพ

เกณฑ์การให้คะแนนผังมโนภาพ เรื่อง จันทโครพ

เกณฑ์	ระดับคุณภาพ		
	3	2	1
1. ความถูกต้องในเนื้อหา	ใช้ภาพสัญลักษณ์หรือเขียนคำ ข้อความได้ สอดคล้องกับหัวเรื่องได้ ถูกต้องครบถ้วน	ใช้ภาพสัญลักษณ์หรือเขียนคำ ข้อความได้ สอดคล้องกับหัวเรื่องได้ ถูกต้องเป็นบางสาขา	ใช้ภาพสัญลักษณ์หรือเขียนคำ ข้อความไม่ สอดคล้องกับหัวเรื่อง
2. การจัดระบบในการนำเสนอ	เขียนหัวเรื่องหลักไว้ตรงกลาง แล้วแตกสาขาออกมาเป็นหัวเรื่องรองได้ ครบถ้วนและใช้คำเชื่อมระหว่างหัวเรื่องได้ ถูกต้องครบถ้วน	เขียนหัวเรื่องหลักไว้ตรงกลาง แล้วแตกสาขาออกมาเป็นหัวเรื่องรองได้บางสาขาหรือใช้คำเชื่อมระหว่างหัวเรื่องได้ไม่ครบถ้วน	เขียนหัวเรื่องหลักไว้ตรงกลางแล้วแตกสาขาออกมาเป็นหัวเรื่องรองได้บางสาขาและใช้คำเชื่อมระหว่างหัวเรื่องไม่ได้
3. การใช้สีแสดงการวิเคราะห์เชื่อมโยงความคิด	ใช้สีแสดงการวิเคราะห์และเชื่อมโยงความคิดของตนเองได้โดยใช้สีแตกต่างกัน 3 สีขึ้นไป ใช้สีเดียวกันในสาขาเดียวกัน ใช้ความหนาบางของสีที่ระบาย แสดงลำดับชั้นในแต่ละสาขาได้ถูกต้องครบถ้วน	ใช้สีแสดงการวิเคราะห์และเชื่อมโยงความคิดของตนเองได้น้อย โดยใช้สีแตกต่างกัน 2 สี ใช้สีเดียวกันในสาขาเดียวกัน แต่ระบายสีให้ความหนา - บางของเส้นแสดงลำดับชั้นได้ไม่ครบถ้วน	ใช้สีไม่แสดงการวิเคราะห์และเชื่อมโยงความคิดของตนเองและใช้สี 1 สี
4. ความคิดสร้างสรรค์	มีรูปแบบแปลกใหม่ ไม่ซ้ำใคร ให้รายละเอียดเชื่อมโยงความคิดจากเนื้อหาได้ครบถ้วน ถูกต้อง	มีรูปแบบแปลกใหม่ แต่ให้รายละเอียดและเชื่อมโยงความคิดจากเนื้อหาไม่ครบถ้วนบางส่วน	ไม่มีรูปแบบแปลกใหม่ แต่ให้รายละเอียดเชื่อมโยงความคิดจากเนื้อหาได้น้อยมาก

แบบประเมินการเขียนผังมโนภาพเรื่อง จันทโครพ

ชั้นประถมศึกษาปีที่.....โรงเรียน.....ชื่อกลุ่ม.....

คำชี้แจง เขียนเครื่องหมาย/ในช่อง 3 2 1 ที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียน โดยพิจารณา

เกณฑ์การประเมินตามเกณฑ์การให้คะแนนผังมโนภาพ

ความถูกต้องในเนื้อหา			การจัดระบบในการนำเสนอ			การใช้สีแสดงการวิเคราะห์เชื่อมโยงความคิด			ความคิดสร้างสรรค์			คะแนนรวม 12	หมายเหตุ
3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1		

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการสอนที่ 6

วิชา ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง การสร้างผังมโนภาพจากเรื่องที่ฟังและอ่านและฝึกเล่าเรื่อง

เวลา 3 คาบ

สาระสำคัญ

การสร้างผังมโนภาพจากเรื่องที่ฟังและอ่านจะช่วยให้เข้าใจเรื่อง จำเรื่องได้อย่างแม่นยำ และช่วยในการลำดับความคิดในการเล่าเรื่องได้ถูกต้อง

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถเขียนผังมโนภาพจากเรื่องที่อ่านได้โดยเขียนเป็นผังมโนภาพได้ซ้ำว่าที่นักเรียนสนใจได้
2. นักเรียนสามารถเล่าเรื่องตามผังมโนภาพที่เขียนจากการอ่านได้

เนื้อหา

1. การสร้างผังมโนภาพจากเรื่องที่อ่านและฝึกเล่าเรื่อง

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูถามนักเรียนว่าเมื่อวานนักเรียนสร้างผังมโนภาพเรื่องอะไร ในการสร้างมีข้อบกพร่องอะไรบ้าง ถ้านักเรียนจะสร้างผังให้สมบูรณ์กว่าเมื่อวานจะมีวิธีสร้างอย่างไร

ขั้นสอน

1. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
2. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม 2 กลุ่มแล้วแจกใบความรู้ประวัติย่อโมให้นักเรียนทุกคนพร้อมใบงานที่ 1 และใบงานที่ 2 ให้แต่ละกลุ่มทำกิจกรรม
3. หลังจากทำกิจกรรมตามใบงานที่ 1, 2 แล้วให้ตัวแทนกลุ่มนำเสนอผังมโนภาพเรื่องประวัติย่อโม หน้าชั้นเรียนพร้อมกับเล่าเรื่องตามผัง
4. เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัยและให้ข้อเสนอแนะ
5. ให้นักเรียนปรับปรุงผังมโนภาพแล้วเก็บเข้าแฟ้มสะสมงานของกลุ่มหลังจากที่ครูตรวจ

ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปว่า การสร้างผังมโนภาพจากเรื่องที่ฟังและอ่านจะช่วยให้เข้าใจเรื่อง จำเรื่อง ได้อย่างแม่นยำ และช่วยในการลำดับความคิด ในการเล่าเรื่องได้ถูกต้อง
2. ครูสั่งการบ้านให้นักเรียนเขียนสรุปใจความสำคัญของข่าวลงในใบงานที่ 3 ที่ครูแจกให้คนละ 1 ข่าว พร้อมกับนำมาส่งในวันรุ่งขึ้น

สื่อการเรียนการสอน

1. ใบความรู้ประวัติย่อโม
2. ใบงานที่ 1 การจับใจความสำคัญจากเรื่องประวัติย่อโม
3. ใบงานที่ 2 การสร้างผังมโนภาพเรื่องประวัติย่อโมและฝึกเล่าเรื่อง
4. ใบงานที่ 3 การจับใจความจากเรื่องที่ฟังหรืออ่านข่าว
5. เกณฑ์การให้คะแนนผังมโนภาพ
6. แบบประเมินการเขียนผังมโนภาพ
7. ผังมโนภาพเรื่อง การสร้างผังมโนภาพจากเรื่องที่ฟังและอ่านและเล่าเรื่อง

การวัดผลประเมินผล

1. สังเกตจากร่วมกิจกรรม
 - ความสนใจในการอ่าน
 - ความสนใจในการฟัง
 - การแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะ
2. ตรวจใบงาน
3. ตรวจผลงานผังมโนภาพ

ใบความรู้ ประวัติยาโม

ท้าวสุรนารีเดิมชื่อ โม เป็นภรรยาปลัดเมืองนครราชสีมา คุณหญิงโมเป็นวีรสตรีของไทย อีกคนหนึ่งที่ถูกกล่าวมาก ครั้งนี้มีทหารกบฏลาวเข้ามาในเมืองไทยมากวาดต้อนชาวเมือง นครราชสีมาจะไปประเทศลาว ซึ่งตอนนั้นพระยาปลัดซึ่งเป็นสามีของคุณหญิงโมไม่อยู่ไปราชการ นอกเมือง เหลือเพียงคุณหญิงโมเท่านั้น ทหารกบฏเวียงจันทน์จึงกวาดต้อนประชาชนในเมืองไปหมด รวมทั้งคุณหญิงโมด้วย

ขณะเดินทาง คุณหญิงโมแกล้งให้พวกคนไทยที่ถูกกวาดต้อนเดินทางช้า ๆ เพื่อถ่วงเวลาให้ ทหารไทยมาช่วย พอได้โอกาสคุณหญิง โมก็ประชุมกับพวกเดียวกันว่าให้เหล่าไม้ให้แหลมเตรียมไว้ แล้วให้พวกผู้หญิงมอมเหล่าทหารกบฏลาว พอทหารกบฏลาวเมาเหล่า คุณหญิงก็สั่งให้เอาไม้แหลม ที่เตรียมไว้ และอาวุธต่าง ๆ ต่อสู้กับทหารกบฏลาวจนได้ชัยชนะ ก็พอดีทหารฝ่ายไทยมาช่วย พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว จึงโปรดแต่งตั้งให้เป็นท้าวสุรนารี และสร้างอนุสาวรีย์ไว้เป็นที่ระลึกที่จังหวัดนครราชสีมาตั้งอยู่ที่หน้าประตูชุมพล จังหวัดนครราชสีมาเป็นรูปคุณหญิงทำยื่นถือดาบ

ใบงานที่ 1

เรื่อง การจับใจความสำคัญจากเรื่องประเวศย์โม

คำสั่ง ให้นักเรียนจับใจความจากการอ่านเรื่อง ประเวศย์โม โดยตอบคำถามต่อไปนี้

1. ท้าวสุรนารีเดิมชื่ออะไร

.....

.....

2. ท้าวสุรนารีเป็นใคร

.....

.....

3. ทำไมคุณหญิงโมจึงได้รับการแต่งตั้งให้เป็นท้าวสุรนารี

.....

.....

4. อนุสาวรีย์ของท้าวสุรนารีอยู่ที่ไหน

.....

.....

5. วีรกรรมของท้าวสุรนารีในครั้งนี้สะท้อนให้นักเรียนเห็นอะไรบ้าง

.....

.....

.....

บัตรเฉลยคำตอบ

ใบงานที่ 1

1. ท้าวสุรนารีเดิมชื่ออะไร

ตอบ คุณหญิงโม

2. ท้าวสุรนารีเป็นใคร

ตอบ ภรรยาปลัดเมืองนครราชสีมา ซึ่งได้รับการแต่งตั้งเป็นวีรสตรีของไทยที่กล้าหาญ

3. ทำไมคุณหญิงโมจึงได้รับการแต่งตั้งให้เป็นท้าวสุรนารี

ตอบ เพราะคุณหญิงโมเป็นผู้หญิงที่กล้าหาญ เป็นผู้นำในการต่อสู้กับทหารลาวจนได้ชัยชนะ เมื่อครั้งทหารกบฏเวียงจันทร์กวาดต้อนคนไทยไปลาว

4. อนุสาวรีย์ของท้าวสุรนารีอยู่ที่ไหน

ตอบ ประชุมพล จังหวัดนครราชสีมา

5. วีรกรรมของท้าวสุรนารีในครั้งนี้ สะท้อนให้นักเรียนเห็นอะไรบ้าง

ตอบ ความสามัคคี ความรักชาติ ความกล้าหาญ

ใบงานที่ 2**เรื่อง การสร้างผังมโนภาพเรื่อง ประเวศยาโมและเล่าเรื่อง****คำสั่ง**

1. ให้นักเรียนทุกคนภายในกลุ่มช่วยกันเขียนผังมโนภาพจากการอ่านประเวศยาโม โดยเขียนให้ถูกต้องตามหลักและวิธีการเขียนผังมโนภาพ
2. ให้สมาชิกทุกคนภายในกลุ่มคัดกันเล่าเรื่องจากผังมโนภาพ

ใบงานที่ 3

เรื่อง การจับใจความสำคัญจากการฟังหรืออ่านข่าว

คำสั่ง ให้นักเรียนเขียนสรุปใจความสำคัญของข่าว จากการฟัง หรืออ่านคนละ 1 ข่าวตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ชื่อข่าว

.....

2. เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร

.....

.....

3. เกิดอะไรขึ้น ที่ไหน

.....

.....

.....

4. เหตุการณ์เป็นอย่างไร

.....

.....

.....

5. ผลของเหตุการณ์นั้นเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

เกณฑ์การให้คะแนนผังโนภาพ เรื่อง ประวัติยาโม

เกณฑ์	ระดับคุณภาพ		
	3	2	1
1. ความถูกต้องในเนื้อหา	ใช้ภาพสัญลักษณ์หรือเขียนคำ ข้อความได้ สอดคล้องกับหัวเรื่องได้ ถูกต้องครบถ้วน	ใช้ภาพสัญลักษณ์หรือเขียนคำ ข้อความได้ สอดคล้องกับหัวเรื่องได้ ถูกต้องเป็นบางสาขา	ใช้ภาพสัญลักษณ์หรือเขียนคำ ข้อความไม่ สอดคล้องกับหัวเรื่อง
2. การจัดระบบในการนำเสนอ	เขียนหัวเรื่องหลักไว้ตรงกลาง แล้วแตกสาขาออกมาเป็นหัวเรื่องรองได้ ครบถ้วนและใช้คำเชื่อมระหว่างหัวเรื่องได้ ถูกต้องครบถ้วน	เขียนหัวเรื่องหลักไว้ตรงกลาง แล้วแตกสาขาออกมาเป็นหัวเรื่องรองได้บางสาขาหรือใช้คำเชื่อมระหว่างหัวเรื่องได้ไม่ครบถ้วน	เขียนหัวเรื่องหลักไว้ตรงกลางแล้วแตกสาขาออกมาเป็นหัวเรื่องรองได้บางสาขาและใช้คำเชื่อมระหว่างหัวเรื่องไม่ได้
3. การใช้สีแสดงการวิเคราะห์เชื่อมโยงความคิด	ใช้สีแสดงการวิเคราะห์และเชื่อมโยงความคิดของตนเองได้โดยใช้สีแตกต่างกัน 3 สีขึ้นไป ใช้สีเดียวกันในสาขาเดียวกัน ใช้ความหนาบางของสีที่ระบาย แสดงลำดับชั้นในแต่ละสาขาได้ถูกต้องครบถ้วน	ใช้สีแสดงการวิเคราะห์และเชื่อมโยงความคิดของตนเองได้น้อย โดยใช้สีแตกต่างกัน 2 สี ใช้สีเดียวกันในสาขาเดียวกัน แต่ระบายสีให้ความหนา - บางของเส้นแสดงลำดับชั้นได้ไม่ครบถ้วน	ใช้สีไม่แสดงการวิเคราะห์และเชื่อมโยงความคิดของตนเองและใช้สี 1 สี
4. ความคิดสร้างสรรค์	มีรูปแบบแปลกใหม่ ไม่ซ้ำใคร ให้รายละเอียดเชื่อมโยงความคิดจากเนื้อหาได้ครบถ้วน ถูกต้อง	มีรูปแบบแปลกใหม่ แต่ให้รายละเอียดและเชื่อมโยงความคิดจากเนื้อหาไม่ครบถ้วนบางส่วน	ไม่มีรูปแบบแปลกใหม่ แต่ให้รายละเอียดเชื่อมโยงความคิดจากเนื้อหาได้น้อยมาก

แบบประเมินการเขียนผังมโนภาพ เรื่อง ประวัติย่อ

ชั้นประถมศึกษาปีที่.....โรงเรียน.....ชื่อกลุ่ม.....

คำชี้แจง เขียนเครื่องหมาย/ในช่อง 3 2 1 ที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียน โดย
พิจารณาเกณฑ์การประเมินตามเกณฑ์การให้คะแนนผังมโนภาพ

ความถูกต้องใน เนื้อหา			การจัดระบบใน การนำเสนอ			การใช้สีแสดงการ วิเคราะห์เชื่อมโยง ความคิด			ความคิด สร้างสรรค์			คะแนน รวม	หมายเหตุ
3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	12	

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการสอนที่ 7

วิชา ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง การสร้างผังมโนภาพจากเรื่องที่ฟังและอ่านและฝึกเล่าเรื่อง

เวลา 3 คาบ

สาระสำคัญ

การสร้างผังมโนภาพจากเรื่องที่ฟังและอ่านจะช่วยให้เข้าใจเรื่อง จำเรื่องได้อย่างแม่นยำ และช่วยในการลำดับความคิดในการเล่าเรื่องได้ถูกต้อง

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถเขียนผังมโนภาพจากข่าวที่นักเรียนสนใจได้
2. นักเรียนสามารถเล่าข่าวตามผังมโนภาพที่ตนเขียนให้เพื่อนในกลุ่มฟังได้
3. นักเรียนสามารถประเมินผลผังมโนภาพของตนเองและปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องได้

เนื้อหา

1. การสร้างผังมโนภาพจากเรื่องที่ฟังและฝึกเล่าเรื่อง
2. การสร้างผังมโนภาพจากเรื่องที่อ่านและฝึกเล่าเรื่อง

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูให้นักเรียนบอกชื่อข่าวที่นักเรียนสนใจว่ามีข่าวอะไรบ้าง
2. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับข่าวที่นักเรียนสนใจ

ขั้นสอน

1. ครูอธิบายว่าข่าวมีหลายชนิด ทั้งข่าวเศรษฐกิจ การเมือง การศึกษา เป็นต้น ซึ่งล้วนเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน เราสามารถนำเอาใจความสำคัญของข่าวต่าง ๆ มาเขียนเป็น

ผังมโนภาพ เพื่อใช้ในการเล่าเรื่องได้ ซึ่งจะเป็นผลดีทำให้มีประเด็นครบถ้วน ช่วยในการลำดับความคิดในการพูดเล่าเรื่องได้เป็นอย่างดี

2. ให้นักเรียนนำข่าวที่ครูสั่งทำเป็นการบ้าน จากใบงานที่ 5 เรื่อง การจับใจความสำคัญจากการฟังหรืออ่านข่าว ในแผนการสอนที่ 5 มาเขียนเป็นผังมโนภาพเป็นรายบุคคล แล้วให้ฝึกประเมินผลด้วยตนเอง โดยครูคอยให้คำแนะนำและเสนอแนะ

3. เมื่อเขียนผังมโนภาพแล้วให้แบ่งเป็น 2 กลุ่มนำผังที่ตนเขียนฝึกเล่าเรื่องภายในกลุ่ม แล้วนำผลงานส่งให้ครูตรวจ

4. ครูอ่านข่าว เนื้อหาวิกฤติรอบ 2 ให้นักเรียนฟัง 2 รอบแล้วให้นักเรียนตอบคำถามพร้อมกันทั้งชั้น โดยใช้คำถามดังนี้

- จากข่าวที่ครูอ่านเป็นข่าวอะไร
- น้ำป่าทำอะไร
- เกิดขึ้นที่ไหน
- เมื่อวันที่ใด เวลาใด
- ผลจากเหตุการณ์นั้นเป็นอย่างไร

5. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันเขียนผังมโนภาพจากการฟังข่าว เนื้อหาวิกฤติรอบ 2 บนกระดาษที่ครูแจกให้ แล้วให้เพื่อนช่วยกันประเมินผลให้ข้อเสนอแนะ ครูคอยให้คำแนะนำช่วยเหลือ

ขั้นสรุป

1. ให้นักเรียนช่วยกันเล่าเรื่อง เนื้อหาวิกฤติรอบ 2 จากผังมโนภาพ โดยผลัดกันเล่าทีละกลุ่มแล้วเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม และให้ข้อเสนอแนะ และนำไปปรับปรุงผังมโนภาพเก็บในแฟ้มสะสมผลงานของกลุ่มหลังจากที่ครูตรวจผลงาน

2. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปโดยใช้ผังมโนภาพเรื่อง การสร้างผังมโนภาพจากเรื่องที่ฟังและอ่านและเล่าเรื่อง

สื่อการเรียนการสอน

1. ข่าวที่นักเรียนสนใจ
2. ข่าว เนื้อหาวิกฤตรอบ 2
3. ผลงานผังมโนภาพจากข่าวที่นักเรียนสนใจ
4. ผลงานผังมโนภาพจากข่าวเนื้อหาวิกฤตรอบ 2
5. เกณฑ์การให้คะแนนผังมโนภาพ
6. แบบประเมินการเขียนผังมโนภาพ
7. ผังมโนภาพเรื่อง การสร้างผังมโนภาพจากเรื่องที่ฟังและอ่านและเล่าเรื่อง

การวัดผลประเมินผล

1. สังเกตจากร่วมกิจกรรม
 - การตอบคำถาม
 - ความตั้งใจฟัง
 - การแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะ
2. ตรวจผลงานผังมโนภาพ

ข่าวเหนือวิกฤติรอบ 2

น้ำป่า – ฝนกระหน่ำซ้ำ

น้ำป่าที่ทะลักลงมาจากเทือกเขาตาดฟ้า พาเอาดินโคลนและต้นไม้ รวมทั้งท่อนซุงขนาดใหญ่ถล่ม ต่ำบล น้ำก่อ ต่ำบล น้ำซุน และ ต่ำบล หนองไขว่ อำเภอ หล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ จนละลายหายไปทั้งตำบลตอนดึกของวันที่ 11 สิงหาคม โดยเฉพาะตำบลน้ำก่อเสียหายหนัก บ้านเรือนนับพันหลังคาเรือนพังย่อยยับกลายเป็นเศษไม้ เนื่องจากถูกกระแสน้ำและท่อนซุง ชักกระหน่ำ ผู้คนเสียชีวิต เพราะจมน้ำและถูกซากปรักหักพังทับร่างจนมโคลนตายอย่างน้อยขนาดจนถึงขณะนี้พบแล้ว 107 ศพ ผู้สูญหายอีกนับสิบคน ซึ่งคาดว่าความสูญเสียที่แท้จริงจะมากกว่านี้ ทำให้เป็นโศกนาฏกรรมสยของครั้งใหญ่

จาก หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ฉบับ วันที่ 16 สิงหาคม 2544 หน้า 14

เกณฑ์การให้คะแนนผังมโนภาพข่าว

เกณฑ์	ระดับคุณภาพ		
	3	2	1
1. ความถูกต้องในเนื้อหา	ใช้ภาพสัญลักษณ์หรือเขียนคำ ข้อความได้ สอดคล้องกับหัวเรื่องได้ ถูกต้องครบถ้วน	ใช้ภาพสัญลักษณ์หรือเขียนคำ ข้อความได้ สอดคล้องกับหัวเรื่องได้ ถูกต้องเป็นบางส่วน	ใช้ภาพสัญลักษณ์หรือเขียนคำ ข้อความไม่ สอดคล้องกับหัวเรื่อง
2. การจัดระบบในการนำเสนอ	เขียนหัวเรื่องหลักไว้ตรงกลาง แล้วแตกสาขาออกมาเป็นหัวเรื่องรองได้ครบถ้วนและใช้คำเชื่อมระหว่างหัวเรื่องได้ ถูกต้องครบถ้วน	เขียนหัวเรื่องหลักไว้ตรงกลาง แล้วแตกสาขาออกมาเป็นหัวเรื่องรองได้บางส่วนหรือใช้คำเชื่อมระหว่างหัวเรื่องได้ไม่ครบถ้วน	เขียนหัวเรื่องหลักไว้ตรงกลางแล้วแตกสาขาออกมาเป็นหัวเรื่องรองได้บางส่วนและใช้คำเชื่อมระหว่างหัวเรื่องไม่ได้
3. การใช้สีแสดงการวิเคราะห์เชื่อมโยงความคิด	ใช้สีแสดงการวิเคราะห์และเชื่อมโยงความคิดของตนเองได้โดยใช้สีแตกต่างกัน 3 สีขึ้นไป ใช้สีเดียวกันในสาขาเดียวกัน ใช้ความหนาบางของสีที่ระบาย แสดงลำดับชั้นในแต่ละสาขาได้ถูกต้องครบถ้วน	ใช้สีแสดงการวิเคราะห์และเชื่อมโยงความคิดของตนเองได้น้อย โดยใช้สีแตกต่างกัน 2 สี ใช้สีเดียวกันในสาขาเดียวกัน แต่ระบายสีให้ความหนา - บางของเส้นแสดงลำดับชั้นได้ไม่ครบถ้วน	ใช้สีไม่แสดงการวิเคราะห์และเชื่อมโยงความคิดของตนเองและใช้สี 1 สี
4. ความคิดสร้างสรรค์	มีรูปแบบแปลกใหม่ ไม่ซ้ำใคร ให้รายละเอียดเชื่อมโยงความคิดจากเนื้อหาได้ครบถ้วน ถูกต้อง	มีรูปแบบแปลกใหม่ แต่ให้รายละเอียดและเชื่อมโยงความคิดจากเนื้อหาไม่ครบถ้วนบางส่วน	ไม่มีรูปแบบแปลกใหม่ แต่ให้รายละเอียดเชื่อมโยงความคิดจากเนื้อหาได้น้อยมาก

แบบประเมินการเขียนผังมโนภาพข่าว

คำชี้แจง เขียนเครื่องหมาย / ในช่อง 3 2 1 ที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียนโดย
พิจารณาเกณฑ์การประเมินตามเกณฑ์การให้คะแนนผังมโนภาพ

เลขที่	ชื่อ - สกุล	ความถูกต้องในเนื้อหา			การจัดระบบในการนำเสนอ			การใช้สื่อแสดงการวิเคราะห์ที่เชื่อมโยงความคิด			ความคิดสร้างสรรค์			คะแนนรวม 12	หมายเหตุ
		ระดับคุณภาพ													
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1		
1															
2															
3															
4															
5															
6															
7															
8															
9															
10															
11															
12															
13															

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แบบประเมินการเขียนผังมโนภาพ เหนือวิกฤติรอบ 2

ชั้นประถมศึกษาปีที่.....โรงเรียน.....ชื่อกลุ่ม.....

คำชี้แจง เขียนเครื่องหมาย / ในช่อง 3 2 1 ที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียน โดยพิจารณา

เกณฑ์การประเมินตามเกณฑ์การให้คะแนนผังมโนภาพ

ความถูกต้องในเนื้อหา			การจัดระบบในการนำเสนอ			การใช้สีแสดงการวิเคราะห์เชื่อมโยงความคิด			ความคิดสร้างสรรค์			คะแนนรวม 12	หมายเหตุ
3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1		

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการสอนที่ 8

วิชา ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง หลักในการเล่าเรื่อง

เวลา 3 คาบ

สาระสำคัญ

หลักในการเล่าเรื่องให้ผู้ฟังเข้าใจเนื้อหาสาระของเรื่องนั้นจำเป็นอย่างยิ่งต้องใช้ให้เหมาะสมกับการเล่าเรื่องแต่ละประเภท

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถบอกหลักในการเล่าประวัติได้
2. นักเรียนสามารถบอกหลักในการเล่านิทานได้
3. นักเรียนสามารถบอกหลักในการเล่าข่าว เหตุการณ์หรือประสบการณ์ที่ประทับใจได้
4. นักเรียนสามารถฝึกเล่าเรื่องตามผังมโนภาพที่ตนเองสร้างได้ถูกต้อง

เนื้อหา

1. หลักในการเล่าเรื่อง

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูนำผังมโนภาพเรื่องหลักในการเล่าเรื่องให้นักเรียนดู พร้อมกับอ่านความสัมพันธ์ของผังพร้อมกันทั้งชั้น

2. ครูถามนักเรียนว่า

- ทำไมเราจึงต้องเล่าเรื่อง
- เล่าแล้วได้ประโยชน์อะไร

ขั้นสอน

1. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
2. ครูอธิบายหลักในการเล่าเรื่องแต่ละประเภทตามผังมโนภาพให้นักเรียนฟัง
3. เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัย

4. ครูแจกใบความรู้ หลักในการเล่าเรื่องให้นักเรียนอ่าน
5. ให้นักเรียนตอบคำถามลงในใบงานเรื่อง หลักในการเล่าเรื่อง
6. ให้นักเรียนคัดเลือกผังมโนภาพในแฟ้มสะสมงานของตนเอง 1 ผัง แล้วจับคู่ผลัดเปลี่ยนกันฝึกเล่าเรื่องตามผังให้เพื่อนฟัง โดยคำนึงถึงหลักในการเล่าเรื่องในแต่ละประเภท

ขั้นสรุป

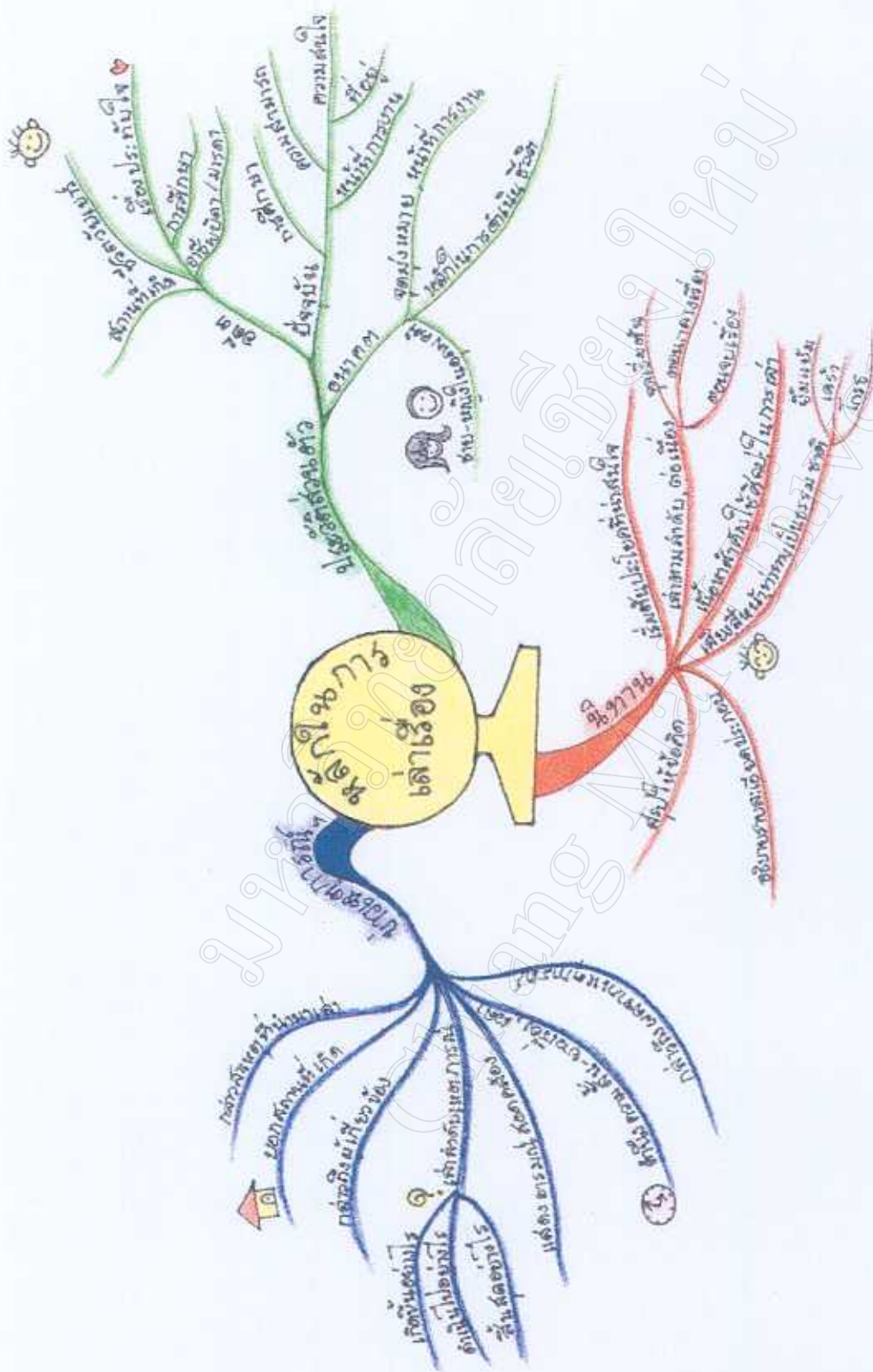
1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปตามผังมโนภาพเรื่องหลักในการเล่าเรื่อง
2. ครูถามนักเรียนว่า
 - ในการเล่าเรื่องเรานำผังมโนภาพมาช่วยในการกำหนดโครงเรื่อง เพราะเหตุใด
3. ครูตั้งคำถามให้นักเรียนไปสัมภาษณ์ประวัติของบุคคลในหมู่บ้านเป็นรายบุคคล โดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่ครูแจกให้

สื่อการเรียนการสอน

1. ผังมโนภาพเรื่อง หลักในการเล่าเรื่อง
2. ใบความรู้หลักในการเล่าเรื่อง
3. ใบงาน
4. ผังมโนภาพจากแฟ้มสะสมผลงานของนักเรียน
5. แบบสัมภาษณ์ประวัติของบุคคลในหมู่บ้าน

การวัดผลประเมินผล

1. สังเกตจากการร่วมกิจกรรม
 - การตอบคำถาม
 - การซักถาม
 - ความสนใจ
 - การให้ความร่วมมือในกิจกรรมของกลุ่ม
2. ตรวจใบงาน

ผังมโนภาพเรื่อง หักปีกในการเล่าเรื่อง

ใบความรู้ หลักในการเล่าเรื่อง

1. หลักในการเล่าประวัติส่วนตัวผู้พูดอาจกำหนดเรื่องตามกำหนดเวลาดังนี้

อดีต	- สถานที่เกิด - อาชีพบิดา มารดา / พี่น้อง - ชีวิตวัยเยาว์ - เหตุการณ์ประทับใจ - การศึกษา
ปัจจุบัน	- การศึกษา - หน้าที่การงานที่อยู่อาศัย - ความสามารถพิเศษ ความสนใจ
อนาคต	- จุดมุ่งหมายในหน้าที่การงาน - ชาย หญิง ในอุดมคติ - หลักในการดำเนินชีวิต (อุดมการณ์ สุภาษิต ข้อคิด ฯลฯ)

วิธีการพูดเล่าประวัติส่วนตัวอาจทำได้หลายวิธี แต่การพูดประเภทนี้ควรให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเองให้ชัดเจนและผู้พูดอาจจะแสดงความคิดเห็นลงไปด้วย เพื่อให้ผู้ฟังได้ทราบทัศนคติก็จะเป็นที่น่าสนใจ

2. หลักในการเล่านิทานให้สนุก น่าสนใจ ได้สาระโดยใช้วิธีการดังนี้

2.1 เริ่มต้นด้วยประโยคที่น่าฟัง น่าสนใจ

2.2 การดำเนินเรื่องตามลำดับ ให้ต่อเนื่องกันให้คนฟังติดตามได้ อย่าเล่าข้ามหรือตกหล่นโดยเฉพาะเนื้อหาที่เป็นตอนสำคัญ

2.3 การใช้ภาษาใช้คำง่ายให้คนทั่วไปเข้าใจ รวบรวมเรื่องให้สั้น

- 2.4 เมื่อถึงตอนที่เนื้อหาสำคัญ ต้องใช้ศิลปะในการพูดช่วยให้ผู้ฟังตื่นเต้น กระหาย อยากรู้ เช่น รู้จักวันระยะหรือนั่นเลียงบ้าง
- 2.5 การให้เสียงและสีหน้าท่าทางเป็นธรรมชาติ และสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง
- 2.6 เล่าหรืออธิบายเหตุการณ์ที่เป็นรายละเอียดประกอบ แต่อย่าพูดถึงรายละเอียด หรือเหตุการณ์รอง ๆ นี้มากเกินไปจะทำให้เสียความสำคัญของเนื้อเรื่อง
- 2.7 อย่าเปลี่ยนแปลงเนื้อเรื่อง เพราะจะทำให้เสียจุดมุ่งหมายของเรื่อง แต่สำหรับ รายละเอียดเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม
- 2.8 ตั้งคำถามแก่ผู้ฟัง เมื่อคิดว่าผู้ฟังจะร่วมมือ
- 2.9 อย่าอธิบายตอนใดตอนหนึ่งมากเกินไปจนหมดสนุก
- 2.10 สรุปให้ข้อคิดจากเรื่องนั้น
3. หลักในการเล่าข่าวเหตุการณ์หรือประสบการณ์ที่ประทับใจ
 - 3.1 กล่าวถึงสาเหตุที่นำเหตุการณ์นั้นมาเล่า
 - 3.2 บอกสถานที่เกิดเหตุการณ์นั้น ๆ ขึ้น
 - 3.3 กล่าวถึงผู้ที่เกี่ยวข้อง หรือมีบทบาทสำคัญในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้น ๆ
 - 3.4 เล่าว่าเหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นอย่างไร ดำเนินไปอย่างไร จนกระทั่งเหตุการณ์นั้น สิ้นสุดลง ลำดับเหตุการณ์ต่อเนื่องกันได้ดี ให้ผู้ฟังเข้าใจง่ายตั้งแต่ต้นจนจบ
 - 3.5 เรียบเรียงถ้อยคำให้สอดคล้องกับเรื่องที่จะเล่า และคำนึงถึงความสั้นยาวของ เรื่องกับเวลา
 - 3.6 แสดงกิริยาท่าทาง และอารมณ์ให้สอดคล้องกับเรื่องที่เล่าหรือยกตัวอย่าง ประกอบเพื่อให้ผู้ฟังเข้าใจ
 - 3.7 กล่าวถึงผลอันเนื่องมาแต่เหตุการณ์นั้น ๆ

ใบงาน
เรื่อง หลักในการเล่าเรื่อง

คำสั่ง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. ถ้านักเรียนจะเล่าประวัติส่วนตัวจะใช้หลักในการเล่าประวัติส่วนตัวอย่างไรบ้าง
.....
.....
.....
.....
.....
.....
2. นิทานโดยทั่วไปมีหลักการสำคัญในการเล่าอย่างไรบ้าง
.....
.....
.....
.....
.....
.....
3. เมื่อนักเรียนฟังข่าวหรืออ่านข่าวจากหนังสือพิมพ์ต้องการเล่าให้ผู้อื่นฟัง นักเรียนจะใช้หลักในการเล่าอย่างไรบ้าง
.....
.....
.....
.....
.....
.....

แบบสัมภาษณ์

ประวัติของบุคคลในหมู่บ้าน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ชื่อผู้สัมภาษณ์.....เลขที่.....

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....

อดีต สถานที่เกิด.....

อาชีพของบิดา/มารดา/พี่น้อง.....

.....

.....

ชีวิตวัยเยาว์.....

.....

เหตุการณ์ประทับใจ.....

.....

การศึกษา.....

.....

ปัจจุบัน การศึกษาสูงสุด.....

หน้าที่การงานที่อยู่อาศัย.....

ความสนใจหรือความสามารถพิเศษ.....

อนาคต จุดมุ่งหมายในหน้าที่การงาน.....

หลักในการดำเนินชีวิต (อุดมคติ ข้อคิดต่าง ๆ).....

.....

.....

.....

.....

.....

แผนการสอนที่ 9

วิชา ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง การสร้างผังมโนภาพในการเล่าเรื่องจากหัวข้อที่กำหนดและฝึกเล่าเรื่อง เวลา 3 คาบ

สาระสำคัญ

การสร้างผังมโนภาพในการเล่าเรื่องจะช่วยให้มองเห็นภาพรวมของเรื่อง ทำให้ไม่หลงประเด็น ช่วยในการจำเนื้อเรื่อง ลำดับความคิด และยังช่วยในการบริหารเวลาได้เป็นอย่างดี

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถเขียนผังมโนภาพจากหัวข้อเรื่อง ประวัติของบุคคลในหมู่บ้านได้
2. นักเรียนสามารถประเมินผลผังมโนภาพของตนเอง และสามารถปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องได้
3. นักเรียนสามารถเล่าเรื่องประวัติของบุคคลในหมู่บ้านตามผังมโนภาพที่ตนเองเขียนได้ถูกต้องตามหลักในการเล่าประวัติ

เนื้อหา

1. การสร้างผังมโนภาพเรื่องประวัติของบุคคลในหมู่บ้าน
2. การเล่าเรื่องตามผังมโนภาพ

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

1. ครูถามนักเรียนว่า แบบสัมภาษณ์ที่ครูแจกให้ นักเรียนไปสัมภาษณ์ใครบ้าง
2. ให้นักเรียนนำแบบสัมภาษณ์ที่ครูตั้งเป็นการบ้านในแผนการสอนที่ 7 มาส่งครู

ขั้นสอน

1. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
2. ครูถามนักเรียนว่า

- หลักในการเล่าประวัติมีอะไรบ้าง
- หลักในการเขียนผังมโนภาพมีอะไรบ้าง

3. ให้นักเรียนเขียนผังมโนภาพจากประวัติของบุคคลในหมู่บ้านที่นักเรียนไปสัมภาษณ์ แล้วให้ฝึกประเมินผลผังมโนภาพด้วยตนเองก่อนนำมาส่งครู

4. ให้นักเรียนฝึกเล่าเรื่องตามผังมโนภาพภายในกลุ่มโดยครูคอยให้คำแนะนำ

5. ให้นักเรียนฝึกเล่าเรื่องตามผังมโนภาพเป็นรายบุคคล ครูสังเกตโดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรม

ขั้นสรุป

1. นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาถึงผังมโนภาพที่นักเรียนสร้าง พร้อมกับให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงผังมโนภาพและวิธีการเล่าเรื่องตามผังมโนภาพ
2. ให้การบ้านนักเรียนโดยครูแจกนิทานเรื่อง กลองวิเศษและใบงาน ให้นักเรียนทำแล้วนำมาส่งในวันรุ่งขึ้น

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. แบบสัมภาษณ์จากแผนการสอนที่ 7
2. ผลงานผังมโนภาพประวัติบุคคล
3. เกณฑ์การให้คะแนนผังมโนภาพ
4. แบบประเมินการเขียนผังมโนภาพ
5. เกณฑ์การให้คะแนนการพูดเล่าเรื่อง
6. แบบประเมินการพูดเล่าเรื่อง
7. นิทานเรื่อง กลองวิเศษ
8. ใบงาน

การวัดผลประเมินผล

1. สังเกต
 - ความสนใจ
 - การตอบคำถาม
 - การพูดเล่าเรื่อง
2. ตรวจผลงานผังมโนภาพ

เกณฑ์การให้คะแนนผังมโนภาพประวัติบุคคล

เกณฑ์	ระดับคุณภาพ		
	3	2	1
1. ความถูกต้องในเนื้อหา	ใช้ภาพสัญลักษณ์หรือเขียนคำ ข้อความได้สอดคล้องกับหัวเรื่องได้ถูกต้องครบถ้วน	ใช้ภาพสัญลักษณ์หรือเขียนคำ ข้อความได้สอดคล้องกับหัวเรื่องได้ถูกต้องเป็นบางสาขา	ใช้ภาพสัญลักษณ์หรือเขียนคำ ข้อความไม่สอดคล้องกับหัวเรื่อง
2. การจัดระบบในการนำเสนอ	เขียนหัวเรื่องหลักไว้ตรงกลาง แล้วแตกสาขาออกมาเป็นหัวเรื่องรองได้ครบถ้วนและใช้คำเชื่อมระหว่างหัวเรื่องได้ถูกต้องครบถ้วน	เขียนหัวเรื่องหลักไว้ตรงกลาง แล้วแตกสาขาออกมาเป็นหัวเรื่องรองได้บางสาขาหรือใช้คำเชื่อมระหว่างหัวเรื่องได้ไม่ครบถ้วน	เขียนหัวเรื่องหลักไว้ตรงกลางแล้วแตกสาขาออกมาเป็นหัวเรื่องรองได้บางสาขาและใช้คำเชื่อมระหว่างหัวเรื่องไม่ได้
3. การใช้สีแสดงการวิเคราะห์เชื่อมโยงความคิด	ใช้สีแสดงการวิเคราะห์และเชื่อมโยงความคิดของตนเองได้โดยใช้สีแตกต่างกัน 3 สีขึ้นไป ใช้สีเดียวกันในสาขาเดียวกัน ใช้ความหนาบางของสีที่ระบาย แสดงลำดับชั้นในแต่ละสาขาได้ถูกต้องครบถ้วน	ใช้สีแสดงการวิเคราะห์และเชื่อมโยงความคิดของตนเองได้น้อย โดยใช้สีแตกต่างกัน 2 สี ใช้สีเดียวกันในสาขาเดียวกัน แต่ระบายสีให้ความหนา - บางของเส้นแสดงลำดับชั้นได้ไม่ครบถ้วน	ใช้สีไม่แสดงการวิเคราะห์และเชื่อมโยงความคิดของตนเองและใช้สี 1 สี
4. ความคิดสร้างสรรค์	มีรูปแบบแปลกใหม่ ไม่ซ้ำใคร ให้รายละเอียดเชื่อมโยงความคิดจากเนื้อหาได้ครบถ้วนถูกต้อง	มีรูปแบบแปลกใหม่ แต่ให้รายละเอียดและเชื่อมโยงความคิดจากเนื้อหาไม่ครบถ้วนบางส่วน	ไม่มีรูปแบบแปลกใหม่ แต่ให้รายละเอียดเชื่อมโยงความคิดจากเนื้อหาได้น้อยมาก

แบบประเมินการเขียนผังมโนภาพ ประวัตินุคคล

คำชี้แจง เขียนเครื่องหมาย/ในช่อง 3 2 1 ที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียนโดย
พิจารณาเกณฑ์การประเมินตามเกณฑ์การให้คะแนนผังมโนภาพ

เลขที่	ชื่อ – สกุล	ความถูกต้องในเนื้อหา			การจัดระบบในการนำเสนอ			การใช้สื่อและการวิเคราะห์ เชื่อมโยงความคิด			ความคิดสร้างสรรค์			คะแนนรวม 12	หมายเหตุ
		ระดับคุณภาพ													
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1		
1															
2															
3															
4															
5															
6															
7															
8															
9															
10															
11															
12															
13															

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เกณฑ์การให้คะแนนการพูดเล่าเรื่อง ประวัติบุคคล

เกณฑ์	ระดับคุณภาพ		
	3	2	1
1. การใช้ภาษา	เรียบเรียงประโยคได้ ถูกต้องตลอดทั้งเรื่อง เว้นวรรคตอนถูกต้อง	เรียบเรียงประโยคไม่ ถูกต้อง 1-3 แห่งหรือ เว้นวรรคตอนไม่ ถูกต้อง	เรียบเรียงประโยคไม่ ถูกต้อง 4 แห่งขึ้นไป และเว้นวรรคตอนไม่ ถูกต้อง
2. การจัดลำดับ ขั้นตอนที่จะพูด	พูดไม่วกวน มีลำดับ ขั้นตอนในการพูด ลำดับความคิดต่อเนื่อง	พูดวกวนหรือไม่มี ลำดับขั้นตอนในการ พูดลำดับความคิดไม่ ต่อเนื่อง ไม่ชัดเจน บางตอน	พูดวกวนไม่มีลำดับ ขั้นตอนในการพูด ไม่มีลำดับความคิดที่ ต่อเนื่องกันเลย
3. การใช้น้ำเสียง	พูดเสียงดังชัดเจน และ น้ำเสียงเป็นธรรมชาติ	พูดเสียงดังชัดเจนหรือ น้ำเสียงเป็นธรรมชาติ	พูดไม่ค่อยดัง ไม่ชัดเจน
4. ความตรงประเด็น	พูดตรงประเด็นครบ ตามผังมโนภาพ ไม่อ้อมค้อม	พูดค่อนข้างตรง ประเด็น ออกนอก ประเด็น 1 หัวข้อหรือ ขาดหัวข้อไป 1 หัวข้อ	พูดไม่ตรงประเด็น ออกนอกหัวข้อที่วาง ไว้เกิน 2 หัวข้อ หรือ ขาด 2 หัวข้อ

แบบประเมินการพูดเล่าเรื่อง ประวัติบุคคล

คำชี้แจง เขียนเครื่องหมาย/ในช่อง 3 2 1 ที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียนโดย
พิจารณาเกณฑ์การประเมินตามเกณฑ์การให้คะแนนการพูดเล่าเรื่อง

เลขที่	ชื่อ - สกุล	การใช้ภาษา			การจัดลำดับขั้นตอนที่จะพูด			การใช้สำนวน			ความตรงประเด็น			คะแนนรวม 12	หมายเหตุ
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1		
1															
2															
3															
4															
5															
6															
7															
8															
9															
10															
11															
12															
13															

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

นิทาน เรื่อง กลองวิเศษ

ครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีสองพ่อเมียทำไร่อยู่ริมหมู่บ้าน มีฐานะยากจนมาก ไม่มีลูกช่วยทำงาน สองพ่อเมียพยายามช่วยกันทำมาหากินตั้งแต่หนุ่มสาวมาจนกระทั่งแก่ชราก็ยังไม่มีรวยสักที สองตาพยายามสวดมนต์อธิษฐานขอให้เทวดาช่วยให้ร่ำรวย แต่ก็ยังไม่ร่ำรวยซ้ำยังจนหนักไปกว่าเก่าเพราะแก่แล้ว เรี่ยวแรงก็ลดลง ทำงานหนักไม่ไหวอยู่มาวันหนึ่งเทวดาที่ปกปักรักษาอยู่ในหมู่บ้านนั้นเกิดความสงสารตาชายผู้นี้จึงปลอมมาเป็นคนเดินทาง และมาขอหลบแดดในกระท่อมของตาชาย ตาชายเกิดความสงสารจึงจัดอาหารมาให้กิน

เทวดาจึงบอกว่า ฉันชอบใจตาชายมากจริง ๆ ที่ให้อาหารฉันกินตาชายเป็นคนดีฉันจะช่วยให้ตาชายมีความสุข ตากับยายเอากลองนี้ไปเถอะ มันเป็นกลองวิเศษ ถ้าตาชายอยากได้อะไรก็จงบอกกับกลองนี้แล้วตีกลองขึ้นก็จะได้สมใจ แต่ว่าตากับยายจะตีได้เพียง 3 ครั้งเท่านั้น บอกแล้วเทวดาก็หายตัวไป ตาและยายดีใจมากที่รู้ว่าเทวดาเกิดความเมตตาสงสารและนำกลองวิเศษมาให้ ก็นั่งลงกราบไหว้วันถึงบุญคุณของเทวดา

ตาพูดกับยายว่า “ยายเอ๋ยทีนี้เราคงรวยแล้วนะ เราจะนึกเอาอะไรดีล่ะ เอาบ้านหลังใหญ่สักหลังดีมั้ย”

ยายจึงว่า “เอากลองมานี่ ให้ฉันตีก่อน ข้าจะนึกให้สวยเป็นนางฟ้าเลย” แล้วยายก็แย่งกลองมาจากมือตา

ตาโกรธขึ้นมาจึงแย่งกลองกลับไปแล้วว่า “นี่มือฉันตีอะไรกันล่ะ” พอตีมือตีไปถูกกลองดัง “ตุ้ง” ตามัวตาและยายมีมือและตีนเต็มไปหมด

สองตาชายตกใจมากจึงพูดว่า “ขอให้มือตีนหายไปหมด” แล้วมือตีนก็หายไหมด รวมทั้งมือและตีนจริง ๆ ของตาชายด้วย

ตาและยายจึงต้องนึกครั้งสุดท้ายว่า “ขอให้มือตีนจริง ๆ ของข้ากลับมาด้วยเถิด” พอตีครบ 3 ครั้ง จึ่งนึกอะไรไม่ได้อีกแล้ว

ตาและยายจึงต้องก้มหน้าทำงานหาเลี้ยงชีวิตต่อไป จนตายจากกัน

ใบงาน

คำสั่ง ให้นักเรียนอ่านนิทานเรื่อง กลองวิเศษแล้วตอบคำถามต่อไปนี้

1. จากนิทานเรื่องกลองวิเศษ กล่าวถึงใครบ้าง

.....

.....

.....

2. ตากับยายทำอะไร เทวดาจึงให้กลองวิเศษ

.....

.....

.....

3. เพราะเหตุใดเทวดาจึงให้กลองวิเศษแก่ตายาย

.....

.....

.....

4. ตากับยายทำอย่างไรกับกลองวิเศษและผลเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

5. นิทานเรื่องนี้ให้ข้อคิดนักเรียนว่าอย่างไร

.....

.....

.....

.....

บัตรเฉลยคำตอบ

1. จากนิทานเรื่องกลองวิเศษ กล่าวถึงใครบ้าง

ตอบ ตา ยาย เทวดา

2. ตากับยายทำอะไร เทวดาจึงให้กลองวิเศษ

ตอบ ตากับยายให้ที่พักและข้าวปลาอาหารแก่เทวดาที่ปลอมตัวมา

3. เพราะเหตุใดเทวดาจึงให้กลองวิเศษแก่ตาขาย

ตอบ เทวดาเห็นว่าตาขายเป็นคนดี มีจิตใจงดงาม ช่วยเหลือผู้ที่ตกทุกข์ได้ยาก

4. ตากับยายทำอย่างไรกับกลองวิเศษและผลเป็นอย่างไร

ตอบ ตากับยายแย่งกลองและทะเลาะกัน พลาดไปตีกลองและของจนครบ 3 ครั้ง ทำ

ให้ตาขายไม่สามารถขอสิ่งอื่นได้อีก

5. นิทานเรื่องนี้ให้ข้อคิดนักเรียนอย่างไร

ตอบ การทำสิ่งใดโดยขาดสติผลที่ได้ย่อมไม่พึงปรารถนา

แผนการสอนที่ 10

วิชา ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง การสร้างผังมโนภาพในการเล่าเรื่องจากหัวข้อที่กำหนดและฝึกเล่าเรื่อง เวลา 3 คาบ

สาระสำคัญ

การสร้างผังมโนภาพในการเล่าเรื่องจะช่วยให้มองเห็นภาพรวมของเรื่อง ทำให้ไม่หลงประเด็น ช่วยในการจำเนื้อเรื่อง ลำดับความคิด และยังช่วยในการบริหารเวลาได้เป็นอย่างดี

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถเขียนผังมโนภาพจากนิทานได้
2. นักเรียนสามารถเล่านิทานตามผังมโนภาพที่ตนเองเขียนให้เพื่อนฟังได้ถูกต้องตาม

หลักการเล่านิทาน

เนื้อหา

1. การสร้างผังมโนภาพจากนิทาน
2. การเล่าเรื่องตามผังมโนภาพ

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

1. ครูซักถามเกี่ยวกับการบ้านที่ให้นักเรียนทำในแผนการสอนที่ 8
2. ครูถามว่า นักเรียนจะเล่านิทานให้เพื่อนฟังอย่างไร โดยที่ให้ได้เนื้อหาสาระครบถ้วน

และไม่หลงประเด็น

ขั้นสอน

1. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
2. ให้นักเรียนเขียนผังมโนภาพจากนิทานเรื่อง กลองวิเศษ เป็นรายบุคคลแล้วให้ประเมินผลด้วยตนเองก่อนที่จะนำมาให้ครูตรวจและให้ข้อเสนอแนะ

3. ให้นักเรียนนำผังโนภาพที่เขียนจับคู่ฝึกเล่าเรื่องกับเพื่อน
 4. ให้นักเรียนเขียนผังโนภาพจากนิทานที่นักเรียนเคยอ่านหรือฟังมา เป็นรายบุคคล โดยครูคอยให้คำแนะนำช่วยเหลือ เสร็จแล้วให้นำผลงานส่งให้ครูตรวจ
 5. ครูถามเพื่อทบทวนว่าหลักในการเล่านิทานมีอะไรบ้าง
 6. ให้นักเรียนนำผังโนภาพจากนิทานที่นักเรียนเคยอ่านหรือฟัง ฝึกเล่าเรื่องหน้าชั้นเรียนเป็นรายบุคคล โดยครูคอยสังเกตพฤติกรรมการพูดเล่าเรื่อง
- ขั้นสรุป**

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปว่า การสร้างผังโนภาพในการเล่านิทานจะช่วยให้เรามองเห็นภาพรวม ทำให้ไม่หลงประเด็น ช่วยให้เราจำเนื้อเรื่อง และช่วยลำดับความคิดในการพูด และยังช่วยในการบริหารเวลาด้วย ดังนั้นเราควรฝึกเล่าตามผังโนภาพที่เขียน ซึ่งจะทำให้เราพัฒนาทักษะในการพูดเล่าเรื่องให้ดีขึ้นตามลำดับ

2. ให้นักเรียนนำผลงานผังโนภาพเก็บสะสมเข้าแฟ้มของนักเรียน สำหรับนักเรียนที่ยังเล่าเรื่องตามผังได้ไม่ดีเท่าที่ควร ครูอนุญาตให้นำไปฝึกเล่าที่บ้านได้

สื่อการเรียนการสอน

1. ผลงานผังโนภาพเรื่อง กลองวิเศษ
2. ผลงานผังโนภาพจากนิทานที่นักเรียนอ่านหรือฟัง
3. เกณฑ์การให้คะแนนผังโนภาพ
4. แบบประเมินการเขียนผังโนภาพ
5. เกณฑ์การให้คะแนนการพูดเล่าเรื่อง
6. แบบประเมินการพูดเล่าเรื่อง

การวัดผลประเมินผล

1. สังเกต
 - ความสนใจในการเขียนผังโนภาพ
 - การตอบคำถามและซักถาม
 - การพูดเล่าเรื่อง
2. ตรวจผลงานผังโนภาพ

เกณฑ์การให้คะแนนผังมโนภาพ นิทาน

เกณฑ์	ระดับคุณภาพ		
	3	2	1
1. ความถูกต้องในเนื้อหา	ใช้ภาพสัญลักษณ์หรือเขียนคำ ข้อความได้สอดคล้องกับหัวเรื่องได้ถูกต้องครบถ้วน	ใช้ภาพสัญลักษณ์หรือเขียนคำ ข้อความได้สอดคล้องกับหัวเรื่องได้ถูกต้องเป็นบางสาขา	ใช้ภาพสัญลักษณ์หรือเขียนคำ ข้อความไม่สอดคล้องกับหัวเรื่อง
2. การจัดระบบในการนำเสนอ	เขียนหัวเรื่องหลักไว้ตรงกลาง แล้วแตกสาขาออกมาเป็นหัวเรื่องรองได้ครบถ้วนและใช้คำเชื่อมระหว่างหัวเรื่องได้ถูกต้องครบถ้วน	เขียนหัวเรื่องหลักไว้ตรงกลาง แล้วแตกสาขาออกมาเป็นหัวเรื่องรองได้บางสาขาหรือใช้คำเชื่อมระหว่างหัวเรื่องได้ไม่ครบถ้วน	เขียนหัวเรื่องหลักไว้ตรงกลางแล้วแตกสาขาออกมาเป็นหัวเรื่องรองได้บางสาขาและใช้คำเชื่อมระหว่างหัวเรื่องไม่ได้
3. การใช้สีแสดงการวิเคราะห์เชื่อมโยงความคิด	ใช้สีแสดงการวิเคราะห์และเชื่อมโยงความคิดของตนเองได้โดยใช้สีแตกต่างกัน 3 สีขึ้นไป ใช้สีเดียวกันในสาขาเดียวกัน ใช้ความหนาบางของสีที่ระบาย แสดงลำดับชั้นในแต่ละสาขาได้ถูกต้องครบถ้วน	ใช้สีแสดงการแสดงการวิเคราะห์และเชื่อมโยงความคิดของตนเองได้น้อย โดยใช้สีแตกต่างกัน 2 สี ใช้สีเดียวกันในสาขาเดียวกัน แต่ระบายสีให้ความหนา - บางของเส้นแสดงลำดับชั้นได้ไม่ครบถ้วน	ใช้สีไม่แสดงการวิเคราะห์และเชื่อมโยงความคิดของตนเองและใช้สี 1 สี
4. ความคิดสร้างสรรค์	มีรูปแบบแปลกใหม่ ไม่ซ้ำใคร ให้รายละเอียดเชื่อมโยงความคิดจากเนื้อหาได้ครบถ้วนถูกต้อง	มีรูปแบบแปลกใหม่ แต่ให้รายละเอียดและเชื่อมโยงความคิดจากเนื้อหาไม่ครบถ้วนบางส่วน	ไม่มีรูปแบบแปลกใหม่ แต่ให้รายละเอียดเชื่อมโยงความคิดจากเนื้อหาได้น้อยมาก

แบบประเมินการเขียนผังโนภาพเรื่อง กลองวิเศษ

คำชี้แจง เขียนเครื่องหมาย / ในช่อง 3 2 1 ที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียนโดย

พิจารณาเกณฑ์การประเมินตามเกณฑ์การให้คะแนนผังโนภาพ

เลขที่	ชื่อ - สกุล	ความถูกต้องในเนื้อหา			การจัดระบบในการนำเสนอ			การใช้สื่อและการวิเคราะห์ที่เชื่อมโยงความคิด			ความคิดสร้างสรรค์			คะแนนรวม 12	หมายเหตุ
		ระดับคุณภาพ													
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1		
1															
2															
3															
4															
5															
6															
7															
8															
9															
10															
11															
12															
13															

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แบบประเมินการเขียนผังมโนภาพเรื่อง นิทาน

คำชี้แจง เขียนเครื่องหมาย/ในช่อง 3 2 1 ที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียนโดย

พิจารณาเกณฑ์การประเมินตามเกณฑ์การให้คะแนนผังมโนภาพ

เลขที่	ชื่อ - สกุล	ความถูกต้องในเนื้อหา			การจัดระบบในการนำเสนอ			การใช้สีแสดงการวิเคราะห์ เชื่อมโยงความคิด			ความคิดสร้างสรรค์			คะแนนรวม 12	หมายเหตุ
		ระดับคุณภาพ													
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1		
1															
2															
3															
4															
5															
6															
7															
8															
9															
10															
11															
12															
13															

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เกณฑ์การให้คะแนนการพูดเล่าเรื่อง นิทาน

เกณฑ์	ระดับคุณภาพ		
	3	2	1
1. การใช้ภาษา	เรียบเรียงประโยคได้ ถูกต้องตลอดทั้งเรื่อง เว้นวรรคตอนถูกต้อง	เรียบเรียงประโยคไม่ ถูกต้อง 1-3 แห่งหรือ เว้นวรรคตอนไม่ ถูกต้อง	เรียบเรียงประโยคไม่ ถูกต้อง 4 แห่งขึ้นไป และเว้นวรรคตอนไม่ ถูกต้อง
2. การจัดลำดับ ขั้นตอนที่จะพูด	พูดไม่วกวน มีลำดับ ขั้นตอนในการพูด ลำดับความคิดต่อเนื่อง	พูดวกวนหรือไม่มี ลำดับขั้นตอนในการ พูดลำดับความคิดไม่ ต่อเนื่อง ไม่ชัดเจน บางตอน	พูดวกวนไม่มีลำดับ ขั้นตอนในการพูด ไม่มีลำดับความคิดที่ ต่อเนื่องกันเลย
3. การใช้น้ำเสียง	พูดเสียงดังชัดเจน และ น้ำเสียงเป็นธรรมชาติ	พูดเสียงดังชัดเจนหรือ น้ำเสียงเป็นธรรมชาติ	พูดเสียงไม่ค่อยดัง ไม่ชัดเจน
4. ความตรงประเด็น	พูดตรงประเด็นครบ ตามผังมโนภาพ ไม่อ้อมค้อม	พูดค่อนข้างตรง ประเด็น ออกนอก ประเด็น 1 หัวข้อหรือ ขาดหัวข้อไป 1 หัวข้อ	พูดไม่ตรงประเด็น ออกนอกหัวข้อที่วาง ไว้เกิน 2 หัวข้อ หรือ ขาด 2 หัวข้อ

แบบประเมินการพูดเล่าเรื่อง นิทาน

คำชี้แจง เขียนเครื่องหมาย/ในช่อง 3 2 1 ที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียนโดย
พิจารณาเกณฑ์การประเมินตามเกณฑ์การให้คะแนนการพูดเล่าเรื่อง

เลขที่	ชื่อ - สกุล	การใช้ภาษา	การจัดลำดับขั้นตอนที่จะพูด	การใช้น้ำเสียง	ความตรงประเด็น	คะแนนรวม 12	หมายเหตุ									
								ระดับคุณภาพ								
								3	2	1	3	2	1	3	2	1
1																
2																
3																
4																
5																
6																
7																
8																
9																
10																
11																
12																
13																

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการสอนที่ 11

วิชา ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง การสร้างผังมโนภาพในการเล่าเรื่องจากหัวข้อที่กำหนดและฝึกเล่าเรื่อง เวลา 3 คาบ

สาระสำคัญ

การสร้างผังมโนภาพในการเล่าเรื่องจะช่วยให้มองเห็นภาพรวมของเรื่อง ทำให้ไม่หลงประเด็น ช่วยในการจำเนื้อเรื่อง ลำดับความคิด และยังช่วยในการบริหารเวลาได้เป็นอย่างดี

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถเขียนผังมโนภาพจากข่าวเหตุการณ์ที่กำหนดให้ได้
2. นักเรียนสามารถเขียนผังมโนภาพจากข่าวเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันได้
3. นักเรียนสามารถเล่าข่าวเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันตามผังมโนภาพที่นักเรียนเขียน

ได้ถูกต้อง

เนื้อหา

1. การสร้างผังมโนภาพจากข่าวเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน
2. การเล่าเรื่องตามผังมโนภาพ

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

1. ครูและนักเรียนร่วมสนทนากับข่าว โดยครูใช้คำถามดังนี้
 - นักเรียนชอบดูหรือฟังข่าวอะไรบ้าง
 - ข่าวที่น่าสนใจในสัปดาห์นี้มีข่าวอะไรบ้าง
 - การฟังข่าวจากวิทยุ โทรทัศน์และหอกระจายข่าวในหมู่บ้านมีประโยชน์ต่อนักเรียนหรือไม่ เพราะเหตุใด

2. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

ขั้นสอน

1. ครูอ่านข่าว “รวบ 2 วัยรุ่นซื้อยาบ้ามาขายปลีก” ให้นักเรียนฟัง 2 รอบ แล้วถามคำถามต่อไปนี้เพื่อตรวจสอบความเข้าใจ
 - จากข่าวเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร
 - เกิดขึ้นที่ไหน เวลาใด
 - ผลของเหตุการณ์นั้นเป็นอย่างไร
2. ให้นักเรียนเขียนผังมโนภาพจากข่าวที่ครูอ่านให้ฟังเป็นรายบุคคล แล้วจับคู่ฝึกเล่าเรื่องกับเพื่อน
3. ให้นักเรียนเขียนผังมโนภาพจากข่าวเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันที่นักเรียนสนใจ คนละ 1 ข่าว โดยครูคอยให้คำแนะนำ
4. เมื่อเขียนผังมโนภาพแล้วให้ประเมินผังของตนเองก่อนนำไปให้ครูตรวจและให้ข้อเสนอแนะ
5. ครูถามนักเรียนว่าหลักในการเล่าข่าวเหตุการณ์มีหลักอย่างไรบ้าง
6. ให้นักเรียนฝึกเล่าข่าวเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันหน้าชั้นเรียนเป็นรายบุคคลโดยครูคอยสังเกตพฤติกรรม

ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปว่า การเขียนผังมโนภาพเพื่อช่วยในการเล่าข่าวเหตุการณ์นั้นทำให้เราพูดไม่หลงประเด็น ช่วยในการจำเนื้อเรื่อง สามารถลำดับความคิดและช่วยในการบริหารเวลาได้เป็นอย่างดี ดังนั้นการฝึกเล่าเรื่องตามผังมโนภาพควรรู้จักปรับปรุงและแก้ไขข้อบกพร่องเพื่อพัฒนาให้การพูดเล่าเรื่องของตนเองให้ดียิ่งขึ้น
2. ให้นักเรียนนำผังมโนภาพ เก็บในแฟ้มสะสมผลงานของนักเรียน

สื่อการเรียนการสอน

1. ข่าว “รวบ 2 วัยรุ่นซื้อยาบ้ามาขายปลีก”
2. ผลงานผังมโนภาพข่าวเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน
3. แผนผังการให้คะแนนผังมโนภาพ

4. แบบประเมินการเขียนผังมโนภาพ
5. เกณฑ์การให้คะแนนการพูดเล่าเรื่อง
6. แบบประเมินการพูดเล่าเรื่อง

การวัดผลประเมินผล

1. สังเกต
 - การตอบคำถาม
 - ความสนใจในการเขียนผังมโนภาพ
 - การพูดเล่าเรื่อง
2. ตรวจผลงานผังมโนภาพ

ข่าว

รวม 2 วัยรุ่นซื้อยาบ้ามาขายปลีก

ตาก – เมื่อเวลา 11.00 นาฬิกา วันที่ 30 กรกฎาคม ร.ต.ท. ชนพล ชูทอง รอง สวป.สภ. กิ่งอำเภอวังเจ้า จังหวัดตาก ตรวจผ่านไปถึงถนนวังเจ้า – นาโบสถ์ หมู่ 5 ตำบลเชียงทองพบรถจักรยานยนต์ยี่ห้อฮอนด้า สีดำ ทะเบียน กตณ 454 ตาก มีวัยรุ่น 2 คน ขี่ผ่านไปท่าทางมีพิรุธจึงเรียกตรวจสอบ ทราบชื่อคนขี่คือ นายบัณฑิต ธรรมปิ่น อายุ 18 ปี และนายจักรพงษ์ พรหมรินทร์ อายุ 18 ปี เป็นคนซ้อนท้ายจากการตรวจค้น พบยาบ้าบรรจุถุงพลาสติกจำนวน 45 เม็ดในกระเป๋ากางเกงนายบัณฑิต เจ้าหน้าที่จึงยึดและควบคุมตัวทั้งสองส่ง ร.ต.อ. ไพโรจน์ โนรี ร้อยเวร จากการสอบสวนทั้ง 2 ให้การรับสารภาพว่าซื้อยาบ้ามาจากบ้านวังด่าตึงเพื่อนำไปจำหน่ายปลีก

จากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ฉบับวันที่ 8 สิงหาคม 2544 หน้า 12

เกณฑ์การให้คะแนนผังมโนภาพ ข่าว เหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน

เกณฑ์	ระดับคุณภาพ		
	3	2	1
1. ความถูกต้องในเนื้อหา	ใช้ภาพสัญลักษณ์หรือเขียนคำ ข้อความได้ สอดคล้องกับหัวเรื่องได้ ถูกต้องครบถ้วน	ใช้ภาพสัญลักษณ์หรือเขียนคำ ข้อความได้ สอดคล้องกับหัวเรื่องได้ ถูกต้องเป็นบางสาขา	ใช้ภาพสัญลักษณ์หรือเขียนคำ ข้อความไม่ สอดคล้องกับหัวเรื่อง
2. การจัดระบบในการนำเสนอ	เขียนหัวเรื่องหลักไว้ตรงกลาง แล้วแตกสาขาออกมาเป็นหัวเรื่องรองได้ ครบถ้วนและใช้คำเชื่อมระหว่างหัวเรื่องได้ ถูกต้องครบถ้วน	เขียนหัวเรื่องหลักไว้ตรงกลาง แล้วแตกสาขาออกมาเป็นหัวเรื่องรองได้บางสาขาหรือใช้คำเชื่อมระหว่างหัวเรื่องได้ไม่ครบถ้วน	เขียนหัวเรื่องหลักไว้ตรงกลางแล้วแตกสาขาออกมาเป็นหัวเรื่องรองได้บางสาขาและใช้คำเชื่อมระหว่างหัวเรื่องไม่ได้
3. การใช้สีแสดงการวิเคราะห์เชื่อมโยงความคิด	ใช้สีแสดงการวิเคราะห์และเชื่อมโยงความคิดของตนเองได้โดยใช้สีแตกต่างกันในสาขาเดียวกัน ใช้สีเดียวกันในสาขาเดียวกัน แต่ระบายสีให้มีความหนา - บางของเส้นแสดงลำดับขั้นในแต่ละสาขาได้ถูกต้องครบถ้วน	ใช้สีแสดงการวิเคราะห์และเชื่อมโยงความคิดของตนเองได้โดยใช้สีแตกต่างกันในสาขาเดียวกัน แต่ระบายสีให้มีความหนา - บางของเส้นแสดงลำดับขั้นได้ไม่ครบถ้วน	ใช้สีไม่แสดงการวิเคราะห์และเชื่อมโยงความคิดของตนเองและใช้สี 1 สี
4. ความคิดสร้างสรรค์	มีรูปแบบแปลกใหม่ ไม่ซ้ำใคร ให้รายละเอียดเชื่อมโยงความคิดจากเนื้อหาได้ครบถ้วน ถูกต้อง	มีรูปแบบแปลกใหม่ แต่ให้รายละเอียดและเชื่อมโยงความคิดจากเนื้อหาไม่ครบถ้วนบางส่วน	ไม่มีรูปแบบแปลกใหม่ แต่ให้รายละเอียดเชื่อมโยงความคิดจากเนื้อหาได้น้อยมาก

แบบประเมินการเขียนผังมโนภาพ ข่าวดเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน

คำชี้แจง เขียนเครื่องหมาย/ ในช่อง 3 2 1 ที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียนโดย

พิจารณาเกณฑ์การประเมินตามเกณฑ์การให้คะแนนผังมโนภาพข่าวเหตุการณ์
ในชีวิตประจำวัน

เลขที่	ชื่อ - สกุล	ความถูกต้องในเนื้อหา			การจัดระบบในการนำเสนอ			การใช้สื่อแสดงการวิเคราะห์ เชื่อมโยงความคิด			ความคิดสร้างสรรค์			คะแนนรวม 12	หมายเหตุ
		ระดับคุณภาพ													
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1		
1															
2															
3															
4															
5															
6															
7															
8															
9															
10															
11															
12															
13															

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เกณฑ์การให้คะแนนการพูดเล่าเรื่อง ข่าวเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน

เกณฑ์	ระดับคุณภาพ		
	3	2	1
1. การใช้ภาษา	เรียบเรียงประโยคได้ ถูกต้องตลอดทั้งเรื่อง เว้นวรรคตอนถูกต้อง	เรียบเรียงประโยคไม่ ถูกต้อง 1-3 แห่งหรือ เว้นวรรคตอนไม่ ถูกต้อง	เรียบเรียงประโยคไม่ ถูกต้อง 4 แห่งขึ้นไป และเว้นวรรคตอนไม่ ถูกต้อง
2. การจัดลำดับ ขั้นตอนที่จะพูด	พูดไม่วกวน มีลำดับ ขั้นตอนในการพูด ลำดับความคิดต่อเนื่อง	พูดวกวนหรือไม่มี ลำดับขั้นตอนในการ พูดลำดับความคิดไม่ ต่อเนื่อง ไม่ชัดเจน บางตอน	พูดวกวนไม่มีลำดับ ขั้นตอนในการพูด ไม่มีลำดับความคิดที่ ต่อเนื่องกันเลย
3. การใช้น้ำเสียง	พูดเสียงดังชัดเจน และ น้ำเสียงเป็นธรรมชาติ	พูดเสียงดังชัดเจนหรือ น้ำเสียงเป็นธรรมชาติ	พูดไม่ค่อยดัง ไม่ชัดเจน
4. ความตรงประเด็น	พูดตรงประเด็นครบ ตามผังมโนภาพ ไม่อ้อมค้อม	พูดค่อนข้างตรง ประเด็น ออกนอก ประเด็น 1 หัวข้อหรือ ขาดหัวข้อไป 1 หัวข้อ	พูดไม่ตรงประเด็น ออกนอกหัวข้อที่วาง ไว้เกิน 2 หัวข้อ หรือ ขาด 2 หัวข้อ

แบบประเมินการพูดเล่าเรื่อง ข่าวเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน

คำชี้แจง เขียนเครื่องหมาย/ในช่อง 3 2 1 ที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียนโดย
พิจารณาเกณฑ์การประเมินตามเกณฑ์การให้คะแนนการพูดเล่าเรื่อง ข่าวเหตุการณ์ในชีวิต
ประจำวัน

เลขที่	ชื่อ - สกุล	การใช้ภาษา	การจัดลำดับขั้นตอนที่จะพูด			การใช้น้ำเสียง			ความตรงประเด็น			คะแนนรวม 12	หมายเหตุ
ระดับคุณภาพ													
3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1		
1													
2													
3													
4													
5													
6													
7													
8													
9													
10													
11													
12													
13													

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการสอนที่ 12

วิชา ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง การเล่าเรื่องตามผังมโนภาพ

เวลา 3 คาบ

สาระสำคัญ

การพูดเล่าเรื่องตามผังมโนภาพช่วยให้ผู้พูดประเด็นสำคัญของเรื่องได้ครบถ้วน ช่วยในการจำ ลำดับความคิดของผู้พูดได้ดี และยังช่วยในการบริหารเวลาเป็นอย่างดี

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถพูดเล่าเรื่องประวัติบุคคลตามผังมโนภาพที่นักเรียนเขียนได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถพูดเล่าเรื่องนิทานตามผังมโนภาพที่นักเรียนเขียนได้ถูกต้อง

เนื้อหา

1. การพูดเล่าเรื่อง ประวัติบุคคลตามผังมโนภาพ
2. การพูดเล่าเรื่อง นิทานตามผังมโนภาพ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูถามนักเรียนว่าผลงานผังมโนภาพของนักเรียนชิ้นใดที่นักเรียนชอบที่สุด เพราะอะไร

2. ให้นักเรียนเลือกผลงานผังมโนภาพประวัติของบุคคลและนิทานมาอย่างละ 1 แผ่น

1. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

2. ให้นักเรียนพูดเล่าเรื่องตาม ผังมโนภาพประวัติบุคคลหน้าชั้นที่ละคนโดยครูคอย

สังเกตพฤติกรรม

3. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อบกพร่องจากการสังเกตการพูดเล่าเรื่องของนักเรียน

4. ให้นักเรียนพูดเล่าเรื่องจากผังมโนภาพนิทานหน้าชั้นเรียนทีละคน โดยครูคอยสังเกตพฤติกรรม

5. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อบกพร่องจากการสังเกตการพูดเล่าเรื่องของนักเรียน

6. ครูแจ้งคะแนนการพูดเล่าเรื่องให้นักเรียนทราบ เพื่อใช้ในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่อไป

ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปว่า การพูดเล่าเรื่องตามผังมโนภาพจะช่วยให้พูดประเด็นที่สำคัญได้ครบถ้วน ช่วยในการจำ ลำดับความคิดของผู้พูดได้ดีแล้วยังช่วยในการบริหารเวลาอีกด้วย

สื่อการเรียนการสอน

1. ผลงานผังมโนภาพประวัติบุคคล
2. ผลงานผังมโนภาพ นิทาน
3. เกณฑ์การให้คะแนนการพูดเล่าเรื่อง
4. แบบประเมินการพูดเล่าเรื่อง

การวัดผลประเมินผล

1. สังเกต
 - ความสนใจ
 - การตอบคำถาม
 - การตั้งใจฟังเพื่อน
 - การให้ข้อเสนอแนะ
 - การพูดเล่าเรื่อง

เกณฑ์การให้คะแนนการพูดเล่าเรื่อง ประวัติบุคคล, นิทาน

เกณฑ์	ระดับคุณภาพ		
	3	2	1
1. การใช้ภาษา	เรียบเรียงประโยคได้ ถูกต้องตลอดทั้งเรื่อง เว้นวรรคตอนถูกต้อง	เรียบเรียงประโยคไม่ ถูกต้อง 1-3 แห่งหรือ เว้นวรรคตอนไม่ ถูกต้อง	เรียบเรียงประโยคไม่ ถูกต้อง 4 แห่งขึ้นไป และเว้นวรรคตอนไม่ ถูกต้อง
2. การจัดลำดับ ขั้นตอนที่จะพูด	พูดไม่วกวน มีลำดับ ขั้นตอนในการพูด ลำดับความคิดต่อเนื่อง	พูดวกวนหรือไม่มี ลำดับขั้นตอนในการ พูดลำดับความคิดไม่ ต่อเนื่อง ไม่ชัดเจน บางตอน	พูดวกวนไม่มีลำดับ ขั้นตอนในการพูด ไม่มีลำดับความคิดที่ ต่อเนื่องกันเลย
3. การใช้น้ำเสียง	พูดเสียงดังชัดเจน และ น้ำเสียงเป็นธรรมชาติ	พูดเสียงดังชัดเจนหรือ น้ำเสียงเป็นธรรมชาติ	พูดไม่ค่อยดัง พูดไม่ชัดเจน
4. ความตรงประเด็น	พูดตรงประเด็นครบ ตามผังมโนภาพ ไม่อ้อมค้อม	พูดค่อนข้างตรง ประเด็น ออกนอก ประเด็น 1 หัวข้อหรือ ขาดหัวข้อไป 1 หัวข้อ	พูดไม่ตรงประเด็น ออกนอกหัวข้อที่วาง ไว้เกิน 2 หัวข้อ หรือ ขาด 2 หัวข้อ

แบบประเมินการพูดเล่าเรื่อง ประวัติบุคคล

คำชี้แจง เขียนเครื่องหมาย/ในช่อง 3 2 1 ที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียนโดย
พิจารณาเกณฑ์การประเมินตามเกณฑ์การให้คะแนนการพูดเล่าเรื่อง ประวัติบุคคล, นิทาน

เลขที่	ชื่อ – สกุล	การใช้ภาษา	การจัดลำดับขั้นตอนที่จะพูด					การใช้น้ำเสียง		ความตรงประเด็น			คะแนนรวม 12	หมายเหตุ
		ระดับคุณภาพ												
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2		
1														
2														
3														
4														
5														
6														
7														
8														
9														
10														
11														
12														
13														

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แบบประเมินการพูดเล่าเรื่อง นิทาน

คำชี้แจง เขียนเครื่องหมาย/ในช่อง 3 2 1 ที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียนโดย
พิจารณาเกณฑ์การประเมินตามตารางเกณฑ์การให้คะแนนการพูดเล่าเรื่อง ประวัติดุคคล, นิทาน

เลขที่	ชื่อ - สกุล	การใช้ภาษา	การจัดลำดับขั้นตอนที่จะพูด			การใช้น้ำเสียง			ความตรงประเด็น			คะแนนรวม 12	หมายเหตุ	
		ระดับคุณภาพ												
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3			2
1														
2														
3														
4														
5														
6														
7														
8														
9														
10														
11														
12														
13														

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการสอนที่ 13

วิชา ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง การเล่าเรื่องตามผังมโนภาพ

เวลา 3 คาบ

สาระสำคัญ

การพูดเล่าเรื่องตามผังมโนภาพช่วยให้ผู้พูดประเด็นสำคัญของเรื่องได้ครบถ้วน ช่วยในการจำ ลำดับความคิดของผู้พูดได้ดี และยังช่วยในการบริหารเวลาเป็นอย่างดี

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถพูดเล่าเรื่องข่าวเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันตามผังมโนภาพที่นักเรียนเขียนได้ถูกต้อง

เนื้อหา

1. การพูดเล่าเรื่อง ข่าวเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันตามผังมโนภาพ

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

1. ครูถามว่าเมื่อวานนักเรียนพูดเล่าเรื่องตามผังมโนภาพอะไรบ้าง
2. ให้นักเรียนนำผังมโนภาพข่าวเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันจากแฟ้มสะสมผลงานมาให้ครูดูแล้วครูถามว่าผังมโนภาพของนักเรียนเขียนข่าวเหตุการณ์อะไรบ้าง

ขั้นสอน

1. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
2. ให้นักเรียนเล่าเรื่องตามผังมโนภาพ ข่าวเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันหน้าชั้นเรียนทีละคนโดยครูคอยสังเกตพฤติกรรม
3. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อบกพร่องจากการสังเกตการพูดเล่าเรื่องของนักเรียน

4. ครูแจ้งคะแนนการพูดเล่าเรื่องให้นักเรียนทราบเพื่อใช้ในการปรับปรุงข้อบกพร่องต่อไป

ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปว่า การพูดเล่าเรื่องตามผังมโนภาพจะช่วยให้พูดประเด็นที่สำคัญได้ครบถ้วน ช่วยในการจำ ถ้าดับความคิดของผู้พูดได้ดีแล้วยังช่วยในการบริหารเวลาอีกด้วย ดังนั้นผู้พูดควรรู้จักฝึกสร้างผังมโนภาพ และฝึกพูดเล่าเรื่องตามผังมโนภาพจึงจะทำให้พัฒนาทักษะการสื่อสารให้ดียิ่งขึ้น

สื่อการเรียนการสอน

1. ผลงานผังมโนภาพ ข่าวเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน
2. เกณฑ์การให้คะแนนการพูดเล่าเรื่อง
3. แบบประเมินการพูดเล่าเรื่อง

การวัดผลประเมินผล

1. สังเกต
 - ความสนใจ
 - การตอบคำถาม
 - การตั้งใจฟังเพื่อน
 - การให้ข้อเสนอแนะ
 - การพูดเล่าเรื่อง

เกณฑ์การให้คะแนนการพูดเล่าเรื่อง ข่าวดุสิตการณ์ในชีวิตประจำวัน

เกณฑ์	ระดับคุณภาพ		
	3	2	1
1. การใช้ภาษา	เรียบเรียงประโยคได้ ถูกต้องตลอดทั้งเรื่อง เว้นวรรคตอนถูกต้อง	เรียบเรียงประโยคไม่ ถูกต้อง 1-3 แห่งหรือ เว้นวรรคตอนไม่ ถูกต้อง	เรียบเรียงประโยคไม่ ถูกต้อง 4 แห่งขึ้นไป และเว้นวรรคตอนไม่ ถูกต้อง
2. การจัดลำดับ ขั้นตอนที่จะพูด	พูดไม่วกวน มีลำดับ ขั้นตอนในการพูด ลำดับความคิดต่อเนื่อง	พูดวกวนหรือไม่มี ลำดับขั้นตอนในการ พูดลำดับความคิดไม่ ต่อเนื่อง ไม่ชัดเจน บางตอน	พูดวกวนไม่มีลำดับ ขั้นตอนในการพูด ไม่มีลำดับความคิดที่ ต่อเนื่องกันเลย
3. การใช้น้ำเสียง	พูดเสียงดังชัดเจน และ น้ำเสียงเป็นธรรมชาติ	พูดเสียงดังชัดเจนหรือ น้ำเสียงเป็นธรรมชาติ	พูดไม่ค่อยดัง ไม่ชัดเจน
4. ความตรงประเด็น	พูดตรงประเด็นครบ ตามผังมโนภาพ ไม่อ้อมค้อม	พูดค่อนข้างตรง ประเด็น ออกนอก ประเด็น 1 หัวข้อหรือ ขาดหัวข้อไป 1 หัวข้อ	พูดไม่ตรงประเด็น ออกนอกหัวข้อที่วาง ไว้เกิน 2 หัวข้อ หรือ ขาด 2 หัวข้อ

แบบประเมินการพูดเล่าเรื่อง ข่าวเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน

คำชี้แจง เขียนเครื่องหมาย / ในช่อง 3 2 1 ที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียนโดย
พิจารณาเกณฑ์การประเมินตามเกณฑ์การให้คะแนนการพูดเล่าเรื่อง ข่าวเหตุการณ์ในชีวิต
ประจำวัน

เลขที่	ชื่อ - สกุล	การใช้ภาษา	การจัดลำดับขั้นตอนที่จะพูด						การใช้น้ำเสียง	ความตรงประเด็น			คะแนนรวม 12	หมายเหตุ
ระดับคุณภาพ														
3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1			
1														
2														
3														
4														
5														
6														
7														
8														
9														
10														
11														
12														
13														

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ภาคผนวก ค**แบบทดสอบก่อนเรียนการพูดเล่าเรื่อง****แบบทดสอบก่อนเรียน การพูดเล่าเรื่อง ประวัติส่วนตัว**

สำหรับครูผู้สอน

- คำชี้แจง 1. ให้นักเรียนพูดเล่าเรื่องประวัติส่วนตัวของนักเรียน ในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต โดยใช้เวลาประมาณ 5 นาที
2. ให้ครูคอยสังเกตพฤติกรรม โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการพูดเล่าเรื่องและพิจารณาให้คะแนนตามเกณฑ์การให้คะแนนการพูดเล่าเรื่อง

แบบทดสอบก่อนเรียน การพูดเล่าเรื่องประวัติส่วนตัว

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

แบบทดสอบก่อนเรียน การพูดเล่าเรื่อง นิทาน

สำหรับผู้สอน

- คำชี้แจง 1. ให้นักเรียนพูดเล่าเรื่องจากนิทานที่นักเรียนชอบมากที่สุด โดยเล่าเนื้อหาที่สำคัญและสรุปข้อคิดที่ได้ ใช้เวลาประมาณ 5 นาที
2. ให้ครูคอยสังเกตพฤติกรรม โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการพูดเล่าเรื่องและพิจารณาให้คะแนนตามเกณฑ์การให้คะแนนการพูดเล่าเรื่อง

แบบทดสอบก่อนเรียน การพูดเล่าเรื่อง นิทาน

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

แบบทดสอบก่อนเรียน การพูดเล่าเรื่อง ประสบการณ์ที่ประทับใจ

สำหรับครูผู้สอน

- คำชี้แจง 1. ให้นักเรียนพูดเล่าเรื่องประสบการณ์ที่ประทับใจ โดยกล่าวถึงสาเหตุที่นำมาเล่า
ลำดับเหตุการณ์ ใช้เวลาประมาณ 5 นาที
2. ให้ครูคอยสังเกตพฤติกรรม โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการพูดเล่าเรื่องและพิจารณาให้
คะแนนตามเกณฑ์การให้คะแนนการพูดเล่าเรื่อง

แบบทดสอบก่อนเรียน การพูดเล่าเรื่อง ประสบการณ์ที่ประทับใจ

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ภาคผนวก ง**แบบทดสอบหลังเรียน การเขียนผังมโนภาพ****แบบทดสอบหลังเรียน การเขียนผังมโนภาพ ประวัติส่วนตัว**

สำหรับครูผู้สอน

- คำชี้แจง 1. ให้นักเรียนเขียนผังมโนภาพเรื่อง ประวัติส่วนตัว โดยใช้เวลาประมาณ 50 นาที
2. ให้ครูตรวจให้คะแนนโดยใช้แบบประเมินการเขียนผังมโนภาพ และพิจารณาให้คะแนนตามเกณฑ์การให้คะแนนผังมโนภาพ

แบบทดสอบหลังเรียน การเขียนผังมโนภาพ ประวัติส่วนตัว

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

แบบทดสอบหลังเรียน การเขียนผังมโนภาพ นิทาน

สำหรับครูผู้สอน

คำชี้แจง 1. ให้นักเรียนเขียนผังมโนภาพจากนิทานที่นักเรียนชอบมากที่สุด โดยใช้เวลาประมาณ 50 นาที

2. ให้ครูตรวจให้คะแนนโดยใช้แบบประเมินการเขียนผังมโนภาพ และพิจารณาให้คะแนนตามเกณฑ์การให้คะแนนผังมโนภาพ

แบบทดสอบหลังเรียน การเขียนผังมโนภาพ นิทาน

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

แบบทดสอบหลังเรียน การเขียนผังมโนภาพ ประสพการณ์ที่ประทับใจ

สำหรับครูผู้สอน

คำชี้แจง 1. ให้นักเรียนเขียนผังมโนภาพเรื่อง ประสพการณ์ที่ประทับใจของนักเรียน โดยใช้เวลาประมาณ 50 นาที

2. ให้ครูตรวจให้คะแนนโดยใช้แบบประเมินการเขียนผังมโนภาพ และพิจารณาให้คะแนนตามเกณฑ์การให้คะแนนผังมโนภาพ

แบบทดสอบหลังเรียน การเขียนผังมโนภาพ ประสิทธิภาพที่ประทับใจ

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ภาคผนวก จ

แบบประเมินการพูดเล่าเรื่อง

คำชี้แจง เขียนเครื่องหมาย / ในช่อง 3 2 1 ที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียนโดย
พิจารณาเกณฑ์การประเมินตามเกณฑ์การให้คะแนนการพูดเล่าเรื่อง ข่าวดูการณ์ในชีวิต
ประจำวัน

เลขที่	ชื่อ - สกุล	การใช้ภาษา			การจัดลำดับขั้นตอนที่จะพูด			การใช้น้ำเสียง			ความตรงประเด็น			คะแนนรวม 12	หมายเหตุ
		ระดับคุณภาพ													
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1		
1															
2															
3															
4															
5															
6															
7															
8															
9															
10															
11															
12															
13															

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ภาคผนวก ก

เกณฑ์การให้คะแนนการพูดเล่าเรื่อง

เกณฑ์	ระดับคุณภาพ		
	3	2	1
1. การใช้ภาษา	เรียบเรียงประโยคได้ถูกต้องตลอดทั้งเรื่อง เว้นวรรคตอนถูกต้อง	เรียบเรียงประโยคไม่ถูกต้อง 1-3 แห่งหรือ เว้นวรรคตอนไม่ถูกต้อง	เรียบเรียงประโยคไม่ถูกต้อง 4 แห่งขึ้นไป และเว้นวรรคตอนไม่ถูกต้อง
2. การจัดลำดับขั้นตอนที่จะพูด	พูดไม่วกวน มีลำดับขั้นตอนในการพูด ลำดับความคิดต่อเนื่อง	พูดวกวนหรือไม่มีลำดับขั้นตอนในการพูด ลำดับความคิดไม่ต่อเนื่อง ไม่ชัดเจน บางตอน	พูดวกวนไม่มีลำดับขั้นตอนในการพูด ไม่มีลำดับความคิดที่ต่อเนื่องกันเลย
3. การใช้น้ำเสียง	พูดเสียงดังชัดเจน และน้ำเสียงเป็นธรรมชาติ	พูดเสียงดังชัดเจนหรือน้ำเสียงเป็นธรรมชาติ	พูดไม่ค่อยดัง ไม่ชัดเจน
4. ความตรงประเด็น	พูดตรงประเด็นครบตามผังมโนภาพ ไม่อ้อมค้อม	พูดค่อนข้างตรงประเด็น ออกนอกประเด็น 1 หัวข้อหรือขาดหัวข้อไป 1 หัวข้อ	พูดไม่ตรงประเด็น ออกนอกหัวข้อที่วางไว้เกิน 2 หัวข้อ หรือขาด 2 หัวข้อ

ภาคผนวก ข

แบบประเมินการเขียนผังมโนภาพ

คำชี้แจง เขียนเครื่องหมาย/ในช่อง 3 2 1 ที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียนโดย
พิจารณาเกณฑ์การประเมินตามเกณฑ์การให้คะแนนผังมโนภาพ

เลขที่	ชื่อ - สกุล	ความถูกต้องในเนื้อหา	การจัดระบบในการนำเสนอ	การให้สื่อแสดงการวิเคราะห์ เชื่อมโยงความคิด	ความคิดสร้างสรรค์	ระดับคุณภาพ												คะแนนรวม 12	หมายเหตุ
						3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1		
1																			
2																			
3																			
4																			
5																			
6																			
7																			
8																			
9																			
10																			
11																			
12																			
13																			

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ภาคผนวก ข

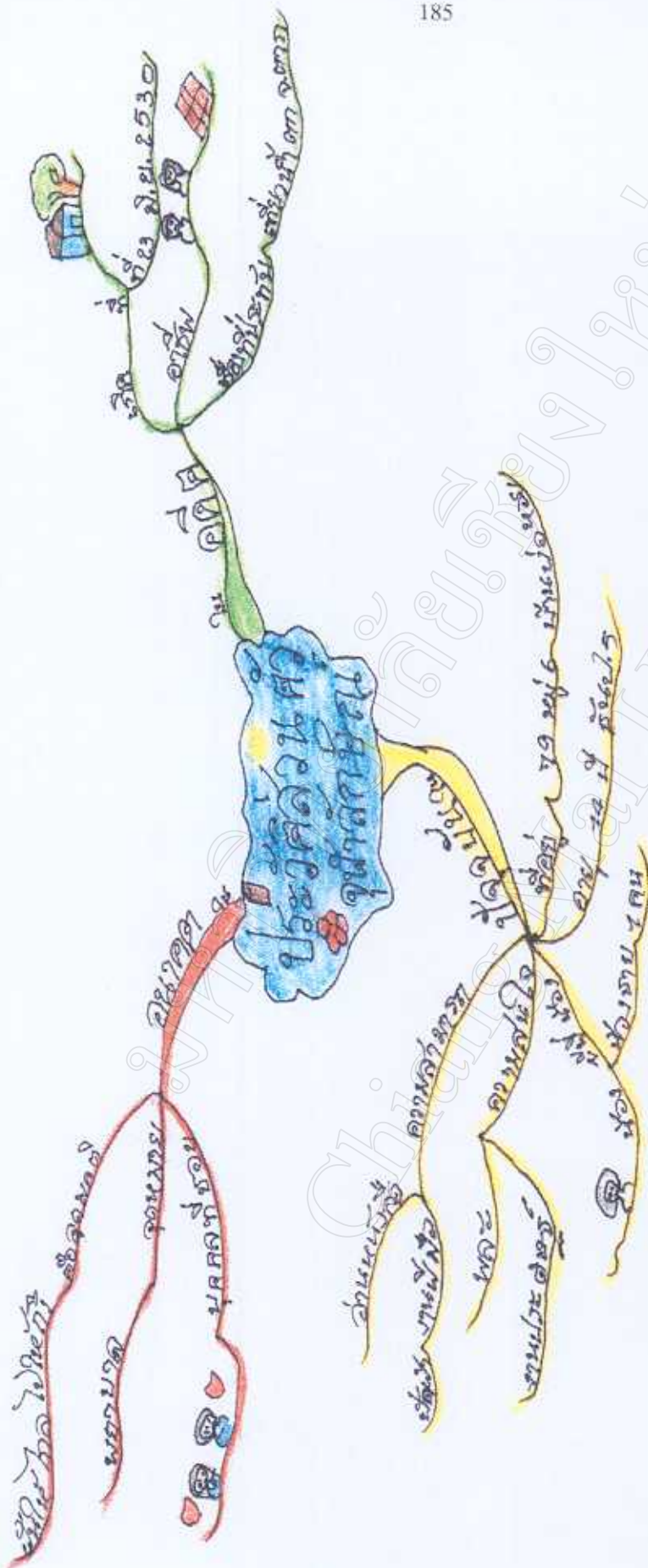
เกณฑ์การให้คะแนนผังมโนภาพ

เกณฑ์	ระดับคุณภาพ		
	3	2	1
1. ความถูกต้องในเนื้อหา	ใช้ภาพสัญลักษณ์หรือเขียนคำ ข้อความได้ สอดคล้องกับหัวเรื่องได้ ถูกต้องครบถ้วน	ใช้ภาพสัญลักษณ์หรือเขียนคำ ข้อความได้ สอดคล้องกับหัวเรื่องได้ ถูกต้องเป็นบางสาขา	ใช้ภาพสัญลักษณ์หรือเขียนคำ ข้อความไม่ สอดคล้องกับหัวเรื่อง
2. การจัดระบบในการนำเสนอ	เขียนหัวเรื่องหลักไว้ตรงกลาง แล้วแตกสาขาออกมาเป็นหัวเรื่องรองได้ ครบถ้วนและใช้คำเชื่อมระหว่างหัวเรื่องได้ ถูกต้องครบถ้วน	เขียนหัวเรื่องหลักไว้ตรงกลาง แล้วแตกสาขาออกมาเป็นหัวเรื่องรองได้บางสาขาหรือใช้คำเชื่อมระหว่างหัวเรื่องได้ไม่ครบถ้วน	เขียนหัวเรื่องหลักไว้ตรงกลางแล้วแตกสาขาออกมาเป็นหัวเรื่องรองได้บางสาขาและใช้คำเชื่อมระหว่างหัวเรื่องไม่ได้
3. การใช้สีแสดงการวิเคราะห์เชื่อมโยงความคิด	ใช้สีแสดงการวิเคราะห์และเชื่อมโยงความคิดของตนเองได้โดยใช้สีแตกต่างกันในสาขาเดียวกัน ใช้ความหนาบางของสีที่ระบาย แสดงลำดับชั้นในแต่ละสาขาได้ถูกต้องครบถ้วน	ใช้สีแสดงการวิเคราะห์และเชื่อมโยงความคิดของตนเองได้น้อย โดยใช้สีแตกต่างกันในสาขาเดียวกัน แต่ระบายสีให้ความหนา - บางของเส้นแสดงลำดับชั้นได้ไม่ครบถ้วน	ใช้สีไม่แสดงการวิเคราะห์และเชื่อมโยงความคิดของตนเองและใช้สี 1 สี
4. ความคิดสร้างสรรค์	มีรูปแบบแปลกใหม่ ไม่ซ้ำใคร ให้รายละเอียดเชื่อมโยงความคิดจากเนื้อหาได้ครบถ้วน ถูกต้อง	มีรูปแบบแปลกใหม่ แต่ให้รายละเอียดและเชื่อมโยงความคิดจากเนื้อหาไม่ครบถ้วนบางส่วน	ไม่มีรูปแบบแปลกใหม่ แต่ให้รายละเอียดเชื่อมโยงความคิดจากเนื้อหาได้น้อยมาก

ภาคผนวก ณ

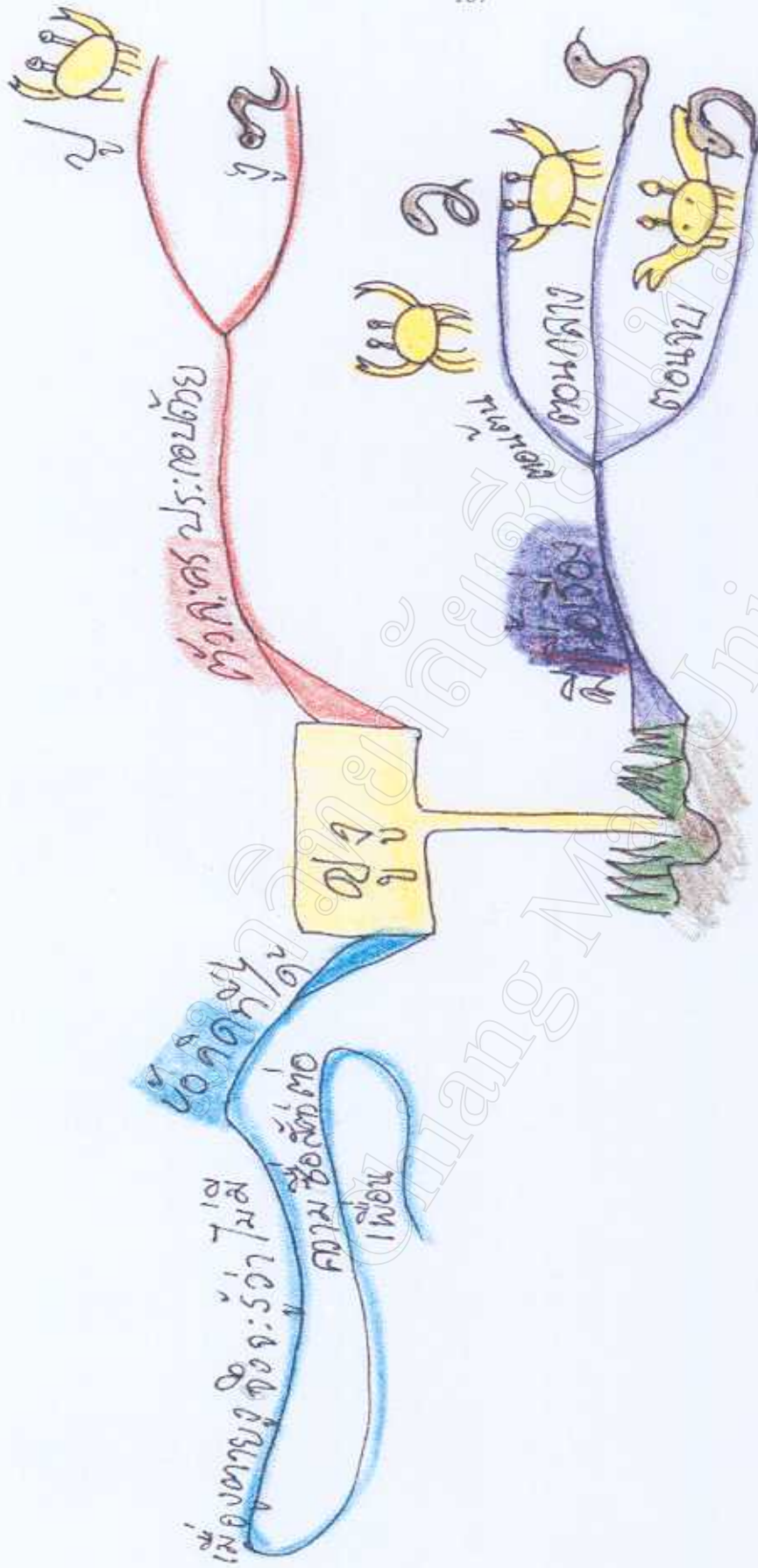
ตัวอย่างผังมโนภาพของนักเรียน

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ผังมโนภาพประวัติส่วนตัว

เด็กหญิงจุฬาลักษณ์ แซ่โซ้ง ชั้น ป. 5 เลขที่ 13

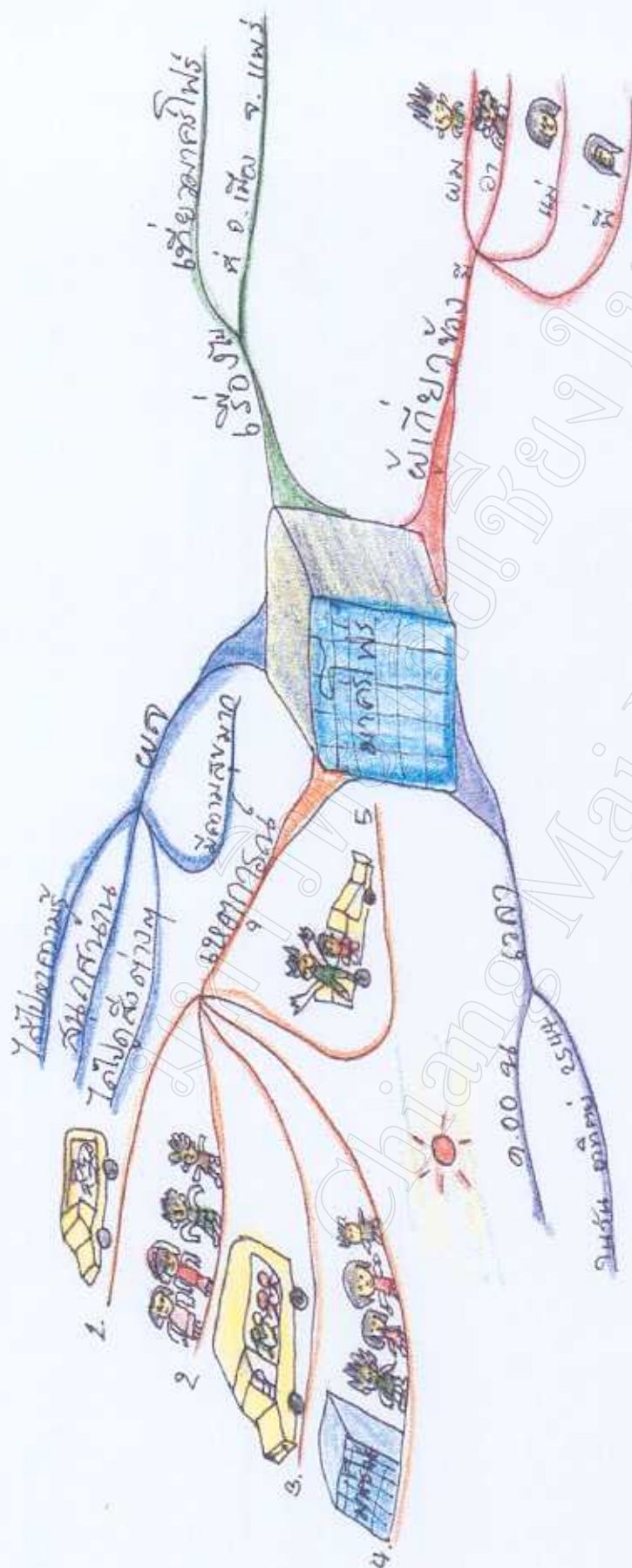

ผังโน้ตภาพนิทานเรื่อง ปูง

เด็กชายประสิทธิ์ แสนโง้ง ชั้น ป. 5 เลขที่ 4

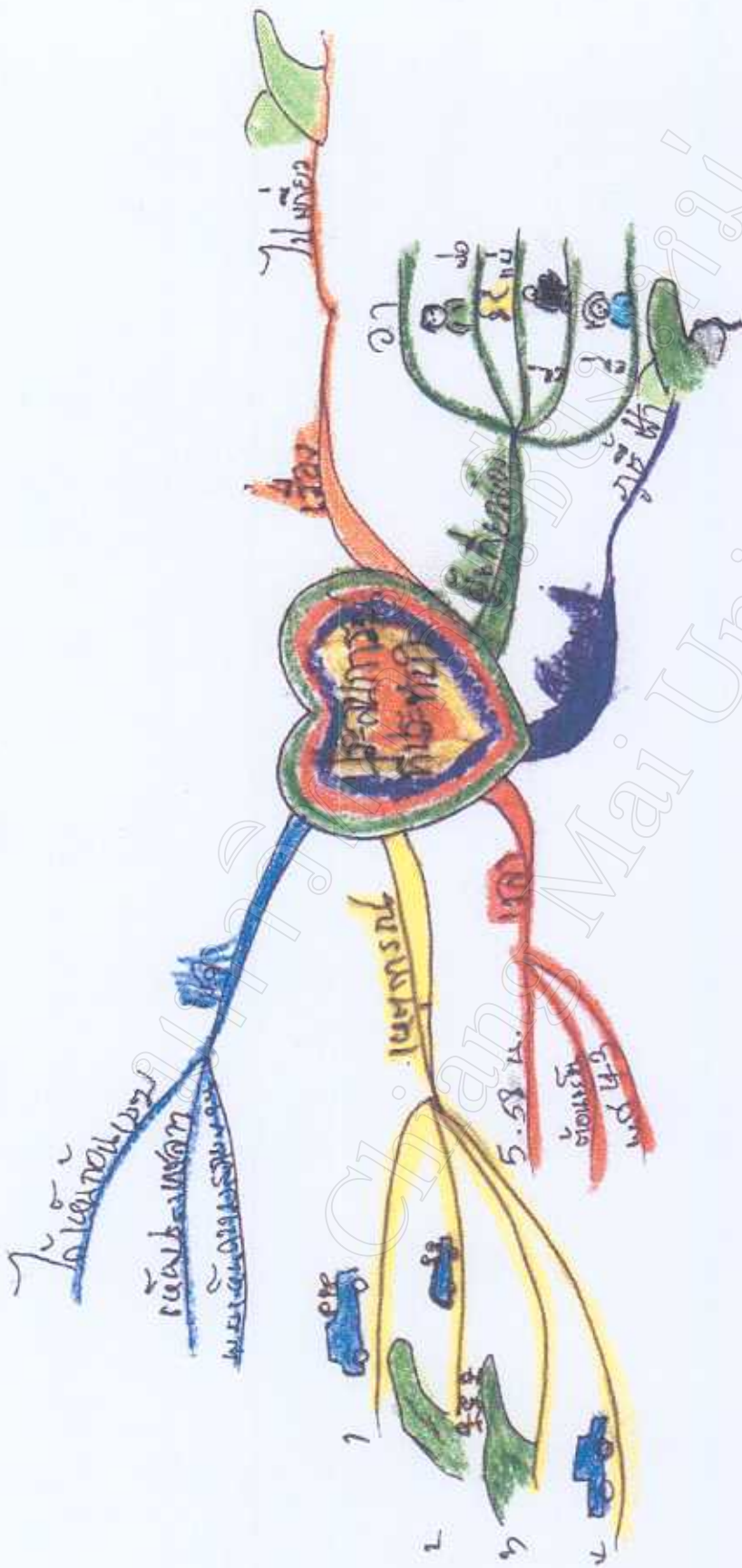

ผังโน้ตภาพนิทานเรื่อง สิงโตเจ้าเล่ห์
เด็กหญิงจุฬาลักษณ์ แซ่โจ่ง ชั้น ป. 5 เลขที่ 13

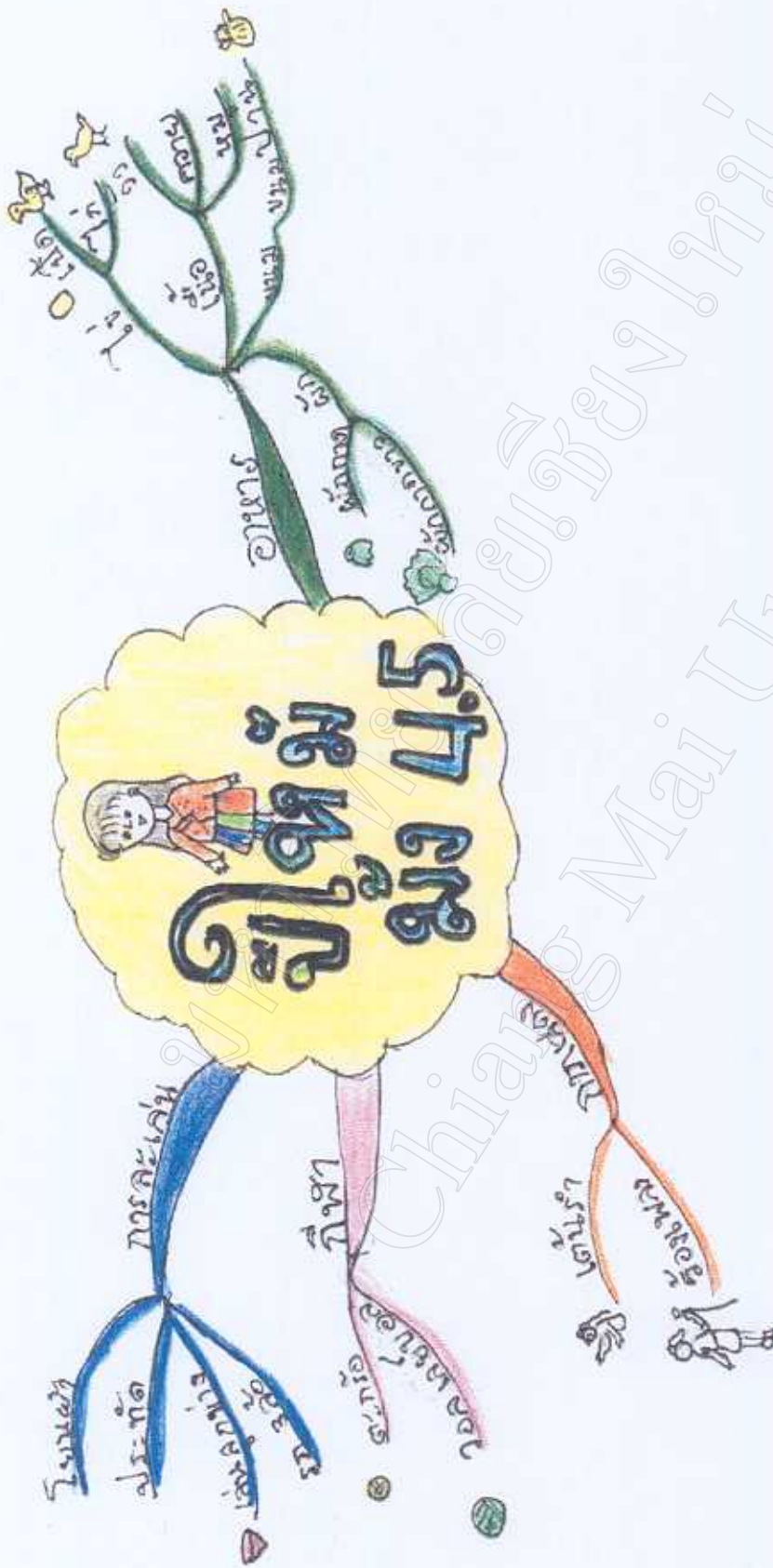

ผังมโนภาพเรื่อง ประสพการณ์ที่ประทับใจ

เด็กชายจักรพันธ์ แสงสูง ชั้น ป.5 เลขที่ 2

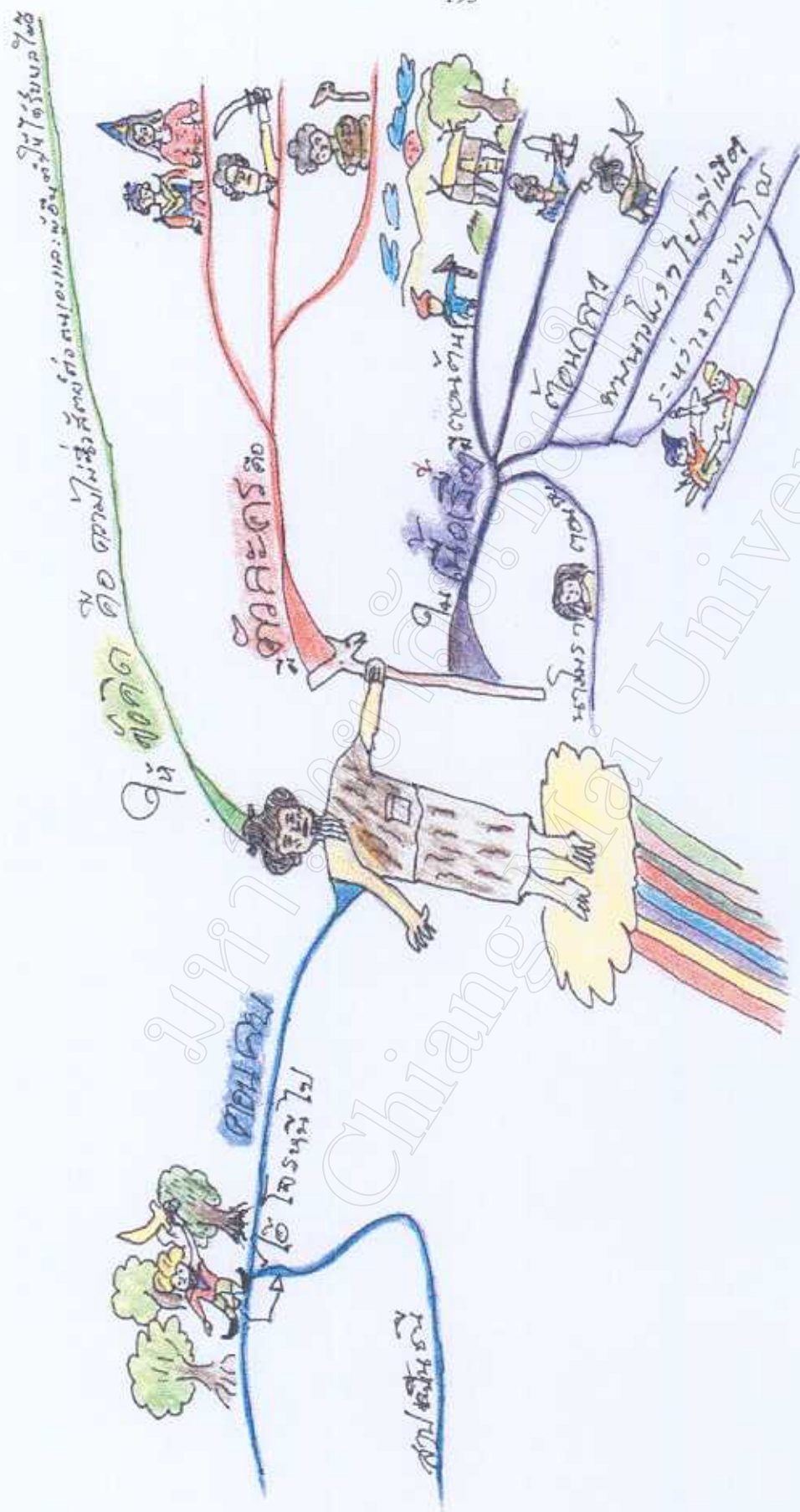

ผังโน้ตภาพเรื่อง ประสบการณ์ที่ประทับใจ
เด็กชายราชนันร์ แสนโง้ง ชั้น ป.5 เลขที่ 3

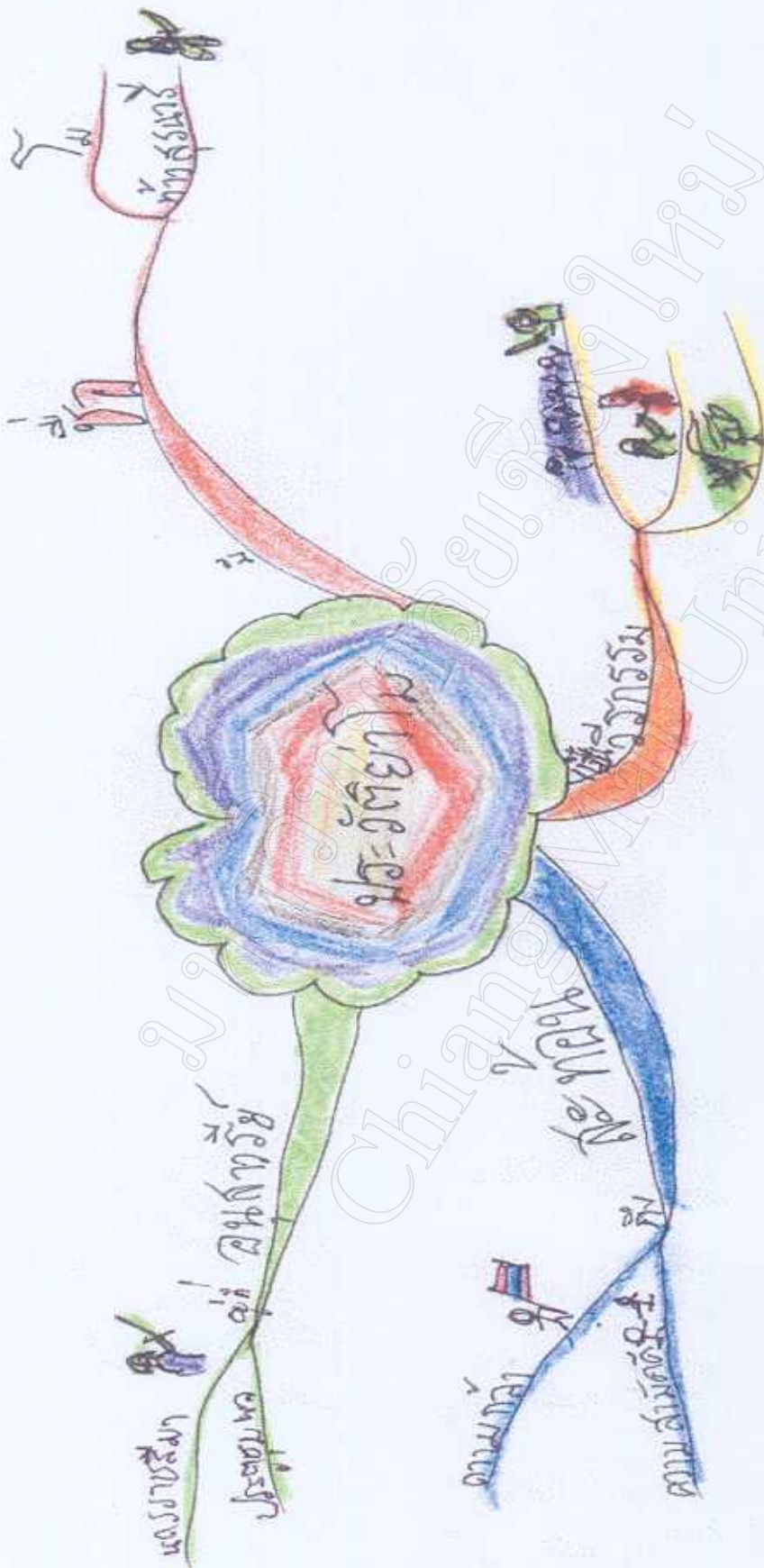

ผังนิทานเรื่อง ปีใหม่

เด็กหญิงสุปรียา วุฒิทรงสกุล ชั้น ป. 5 เลขที่ 11

ผมนึกภาพนิทานเรื่อง จันทโครพ

ผังโน้ตภาพประวัติศาสตร์

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ - สกุล นางสาวพรพันธ์ อิศระ 4322368

วัน เดือน ปีเกิด 15 มกราคม 2518

ที่อยู่ปัจจุบัน 211/1 หมู่ที่ 4 ตำบลอายนาโหล อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน 55110

ประวัติการศึกษา

2530 ประถมศึกษา โรงเรียนบ้านอายนาโหล อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน

2533 มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสา อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน

2536 มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสา อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน

2540 ครุศาสตรบัณฑิต (การศึกษาปฐมวัย) เกียรตินิยมอันดับ 1
สถาบันราชภัฏลำปาง

ประวัติการทำงาน

2540 รับราชการครู ตำแหน่ง อาจารย์ 1 ระดับ 3
โรงเรียนบ้านบ่อหอย อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน

2540 - ปัจจุบัน ตำแหน่ง อาจารย์ 1 ระดับ 4
โรงเรียนบ้านบ่อหอย อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน